

Sprawozdanie z realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów

Społecznych w Powiecie Zambrowskim w 2024

W dniu 15 marca 2021 r. Rada Powiatu Zambrowskiego uchwaliła Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zambrowskim na lata 2021 – 2025. Kierunki rozwoju polityki społecznej Powiatu Zambrowskiego polegają na wyborze długoterminowych celów strategicznych i celów operacyjnych oraz wyznaczaniu sposobów ich osiągnięcia. Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych jest koncepcją działań zamierzających do zrównoważonego i długoterminowego rozwoju pomocy społecznej i pieczy zastępczej. Cele strategiczne wynikające z wizji strategii wyznaczają kierunek działań mających poprawić sytuację społeczną rodzin, wpłynąć na złagodzenie skutków negatywnych zjawisk oraz ułatwić wyjście z kryzysu ludziom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

I. Cel pierwszy strategiczny- zwiększenie poziomu aktywności zawodowej mieszkańców powiatu zambrowskiego.

1. Cele operacyjne:

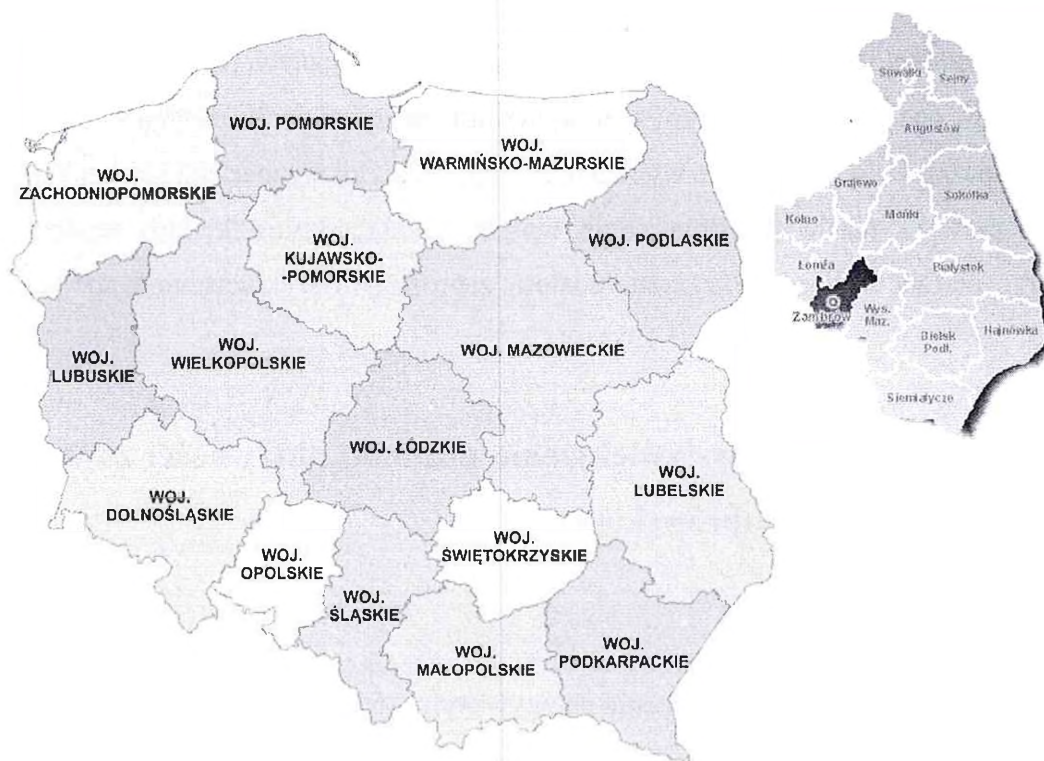
- Ochrona miejsc pracy i ograniczenie negatywnych skutków epidemii COVID-19.
- Poprawa zatrudnienia poprzez efektywną aktywizację zawodową osób bezrobotnych
- Rozwój lokalnej przedsiębiorczości
- Popularyzacja kształcenia ustawicznego wśród osób bezrobotnych, pracodawców i pracowników
- Promocja mobilności na europejskim rynku pracy
- Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników o pożądanych kompetencjach, w tym cudzoziemców
- Profesjonalna i skuteczna obsługa klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie

Lokalny rynek pracy

Powiat zambrowski zajmuje najmniejszą powierzchnię (733,1 km²) w południowo - zachodniej części województwa podlaskiego. Posiada korzystne położenie geograficzne, na krzyżujących się ważnych szlakach komunikacyjnych. Jest to teren typowo rolniczy i posiada



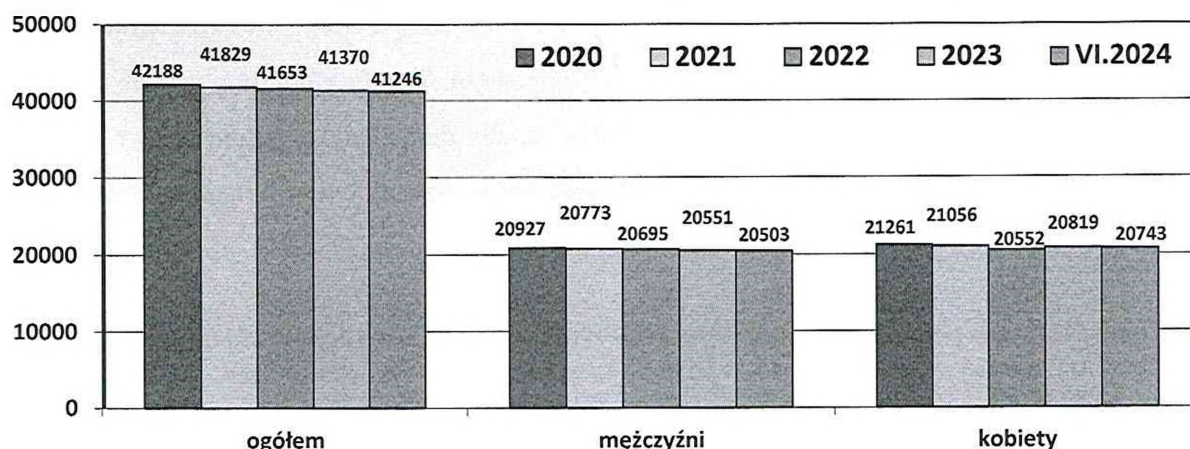
wiele uwarunkowań, które tworzą szanse umiarkowanego rozwoju gospodarczego tego obszaru. Ponadto malownicze tereny leśne i nieskażone przemysłem środowisko stwarzają stosunkowo dobre warunki dla rozwoju turystyki i rekreacji. W jego skład wchodzi miasto Zambrów oraz gminy: Zambrów, Kołaki Kościelne, Szumowo i Rutki. Powiat graniczy z powiatem łomżyńskim, białostockim, wysokomazowieckim w województwie podlaskim i powiatem ostrowskim w województwie mazowieckim.



Demografia

Na koniec czerwca 2024r. w powiecie zambrowskim zamieszkiwało 41246 osób w tym 20743 kobiety. W porównaniu do końca 2023r. liczba ludności zmniejszyła się o 0,3%. Przedstawia to wykres nr 1.

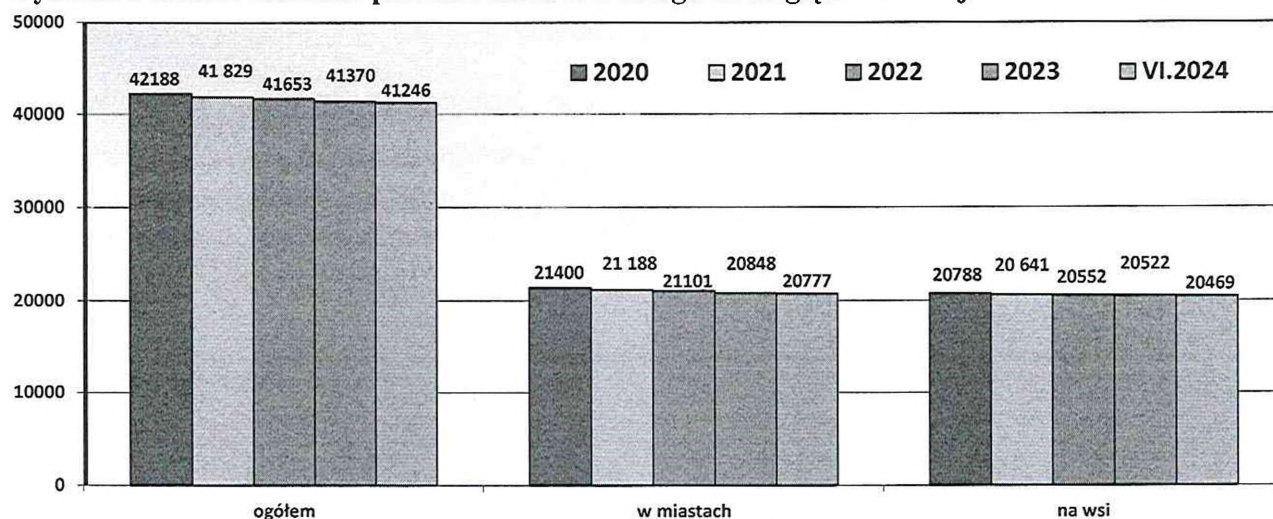
Wykres 1. Liczba ludności powiatu zambrowskiego ze względu na płeć



Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

W strukturze ludności powiatu zambrowskiego przeważa ludność miejska. Zarówno stan ludności zamieszkałej w mieście jak i na wsi ulega stopniowemu zmniejszeniu co przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Liczba ludności powiatu zambrowskiego ze względu na miejsce zamieszkania



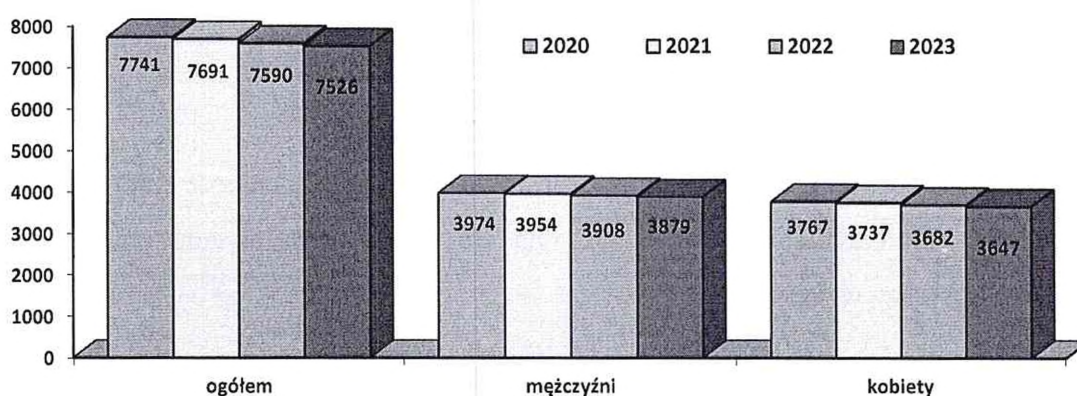
Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

Jak łatwo zauważyć liczba osób w powiecie zambrowskim na przestrzeni 5 lat zmniejszyła się o 942 osoby tj. o 2,2%

Analizując rynek pracy należy stwierdzić, że podaż pracy jest w dużym stopniu zależna od czynnika demograficznego. Głównie chodzi tu o podział ludności na grupy wiekowe tj. ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Na wykresie 3 przedstawiono dane dotyczące liczby osób z terenu powiatu zambrowskiego w wieku do 17 lat włącznie. Widoczna jest tutaj tendencja spadkowa w ogólnej liczbie tej populacji, jak również wśród kobiet i mężczyzn. W porównaniu z ogółem ludności zamieszkującej powiat zambrowski, udział osób w wieku do 17 lat na koniec 2023 r. wynosił 18,2%. Tak jak zmniejszyła się liczebność mieszkańców powiatu zambrowskiego tak, udział osób w wieku przedprodukcyjnym uległ zmniejszeniu z 18,3% w 2020r. do 18,2% w 2023r.

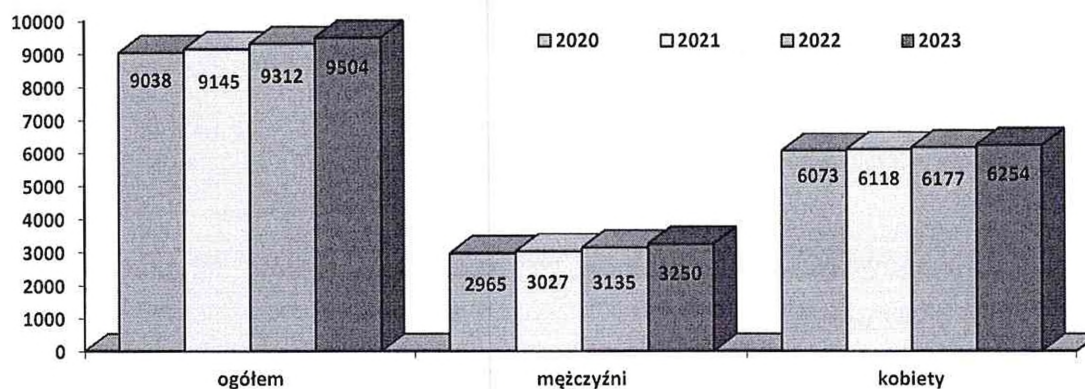
Wykres 3. Liczba ludności powiatu zambrowskiego w wieku przedprodukcyjnym



Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

Na poniższym wykresie przedstawiono natomiast strukturę osób w wieku poprodukcyjnym, tj. powyżej 60 lat (w przypadku kobiet) i 65 lat (w przypadku mężczyzn). Wskazuje on na przyspieszony proces starzenia się ludności Polski. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogółu ludności wzrósł z 21,4% w 2020r. do 22,9% w 2023r.

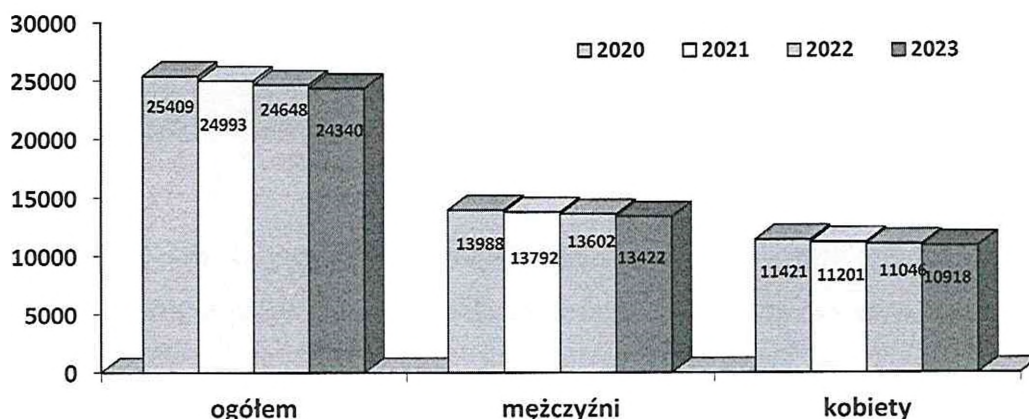
Wykres 4. Liczba ludności powiatu zambrowskiego w wieku poprodukcyjnym



Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

Ostatnią z analizowanych grup stanowią osoby w wieku produkcyjnym tj. 18–59/64 lata - wykres nr 5. Podobnie jak w pierwszej analizowanej zbiorowości, grupa ta charakteryzuje się trendem malejącym. Nastąpił spadek 3% w stosunku do roku 2020r.

Wykres 5. Liczba ludności powiatu zambrowskiego w wieku produkcyjnym



Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

Podsumowując współczynnik obciążenia demograficznego tj. stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym (dzieci 0-14 lat i osoby w wieku 65 i więcej lat) do liczby osób w wieku produkcyjnym stale wzrasta, co obrazuje poniższa tabela.

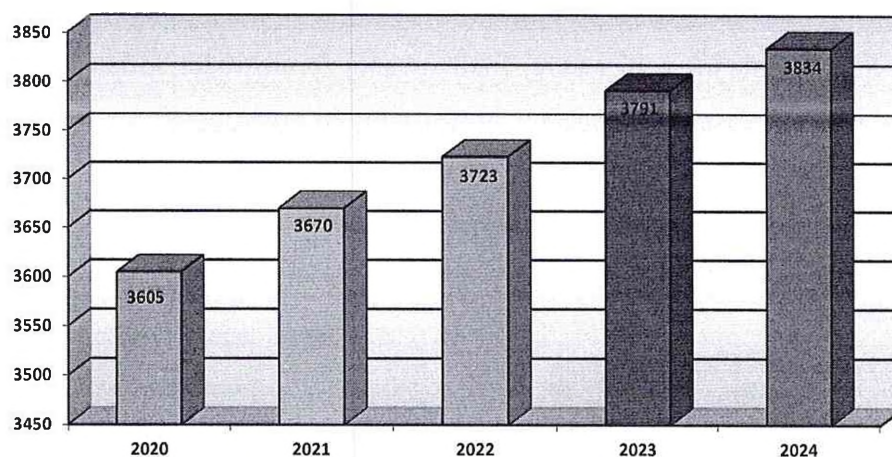
Wyszczególnienie	2020	2021	2022	2023
Polska	28,1	28,9	29,9	30,9
Powiat zambrowski	26,2	26,9	27,9	29,2
Miasto Zambrów	26,4	27,6	29,3	30,7
Gminy				
Kołaki Kościelne	29,6	30,7	31,2	33,2
Rutki	26,0	26,1	26,2	27,5
Szumowo	26,4	26,6	27,8	29,1
Zambrów	24,6	24,7	24,9	25,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

Podmioty gospodarcze

Według danych GUS na koniec III kwartału 2024 roku na terenie Powiatu Zambrowskiego zarejestrowanych było ogółem 3834 podmioty gospodarcze. Liczba podmiotów gospodarczych w stosunku do 2020 ciągle wzrasta, co przedstawia wykres nr 6.

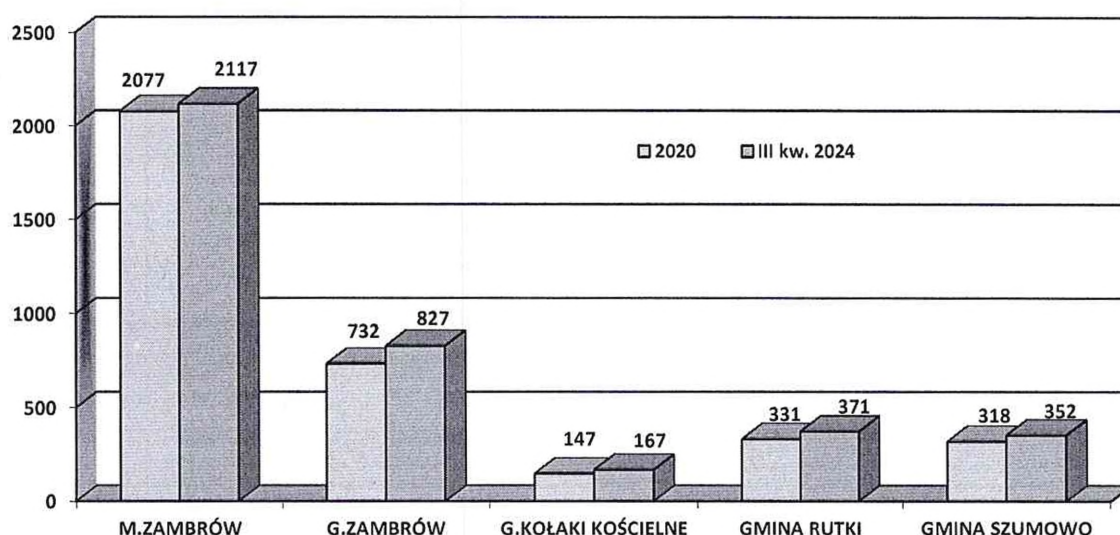
Wykres 6. Liczba podmiotów gospodarczych działających w powiecie zambrowskim



Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

Liczba podmiotów gospodarczych wzrosła we wszystkich gminach powiatu zambrowskiego (wykres nr 7). Należy nadmienić, że znacząca przewaga podmiotów rejestrowanych jest przez osoby prowadzące indywidualną działalność gospodarczą, co świadczy o dużej przedsiębiorczości zambrowian.

Wykres 7. Podmioty gospodarcze w powiecie zambrowskim na koniec 2020 i III kw. 2024r.

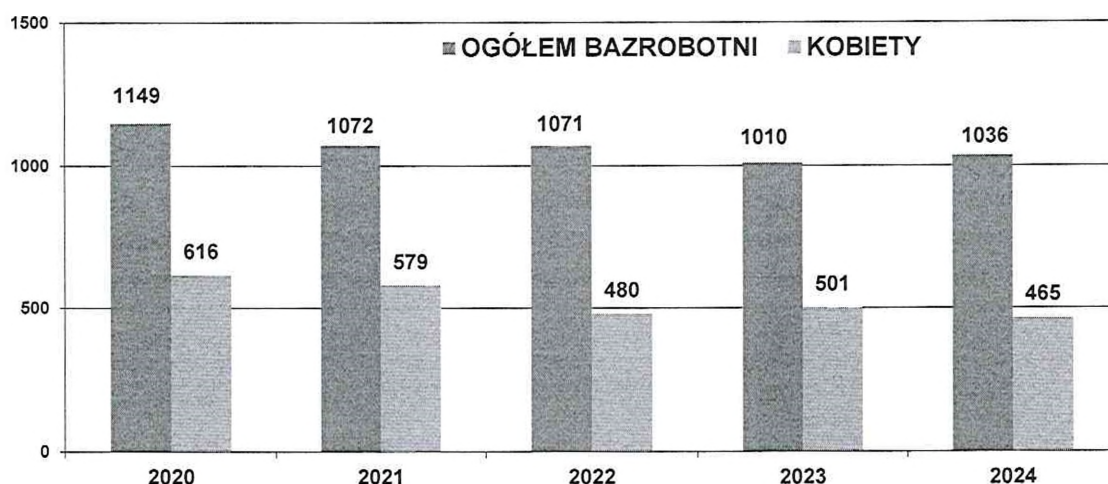


Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

Bezrobocie

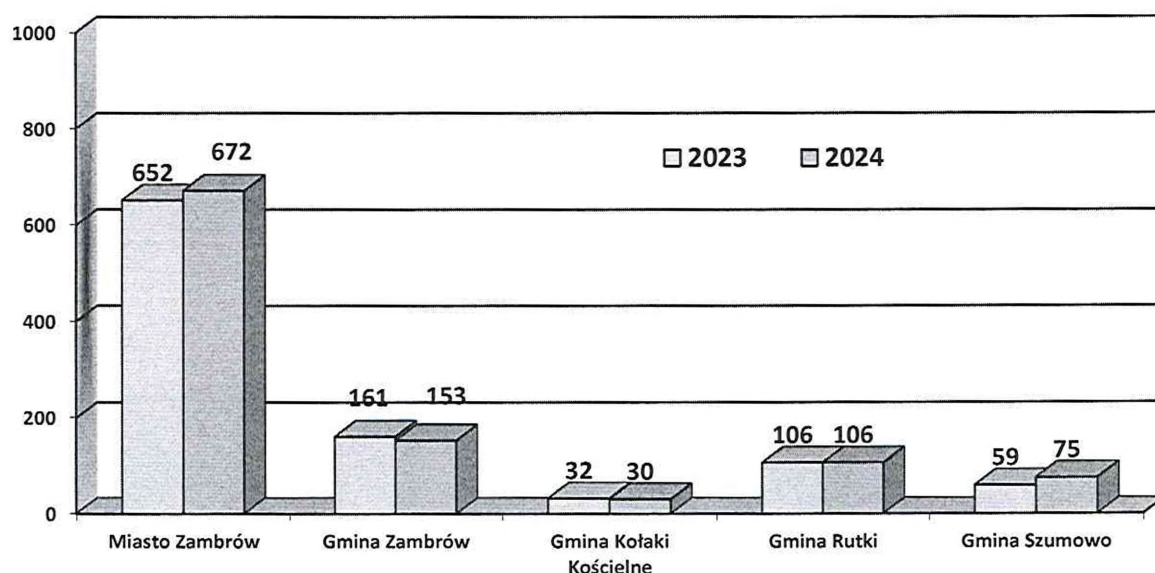
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie zambrowskim na koniec 2024r. wyniosła 1036 osób w tym 465 kobiet i była wyższa od odnotowanej w końcu roku 2023 o 26 osób. Poziom bezrobocia w ostatnich pięciu latach utrzymuje się na podobnym poziomie, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 8. Liczba bezrobotnych w latach 2020 - 2024



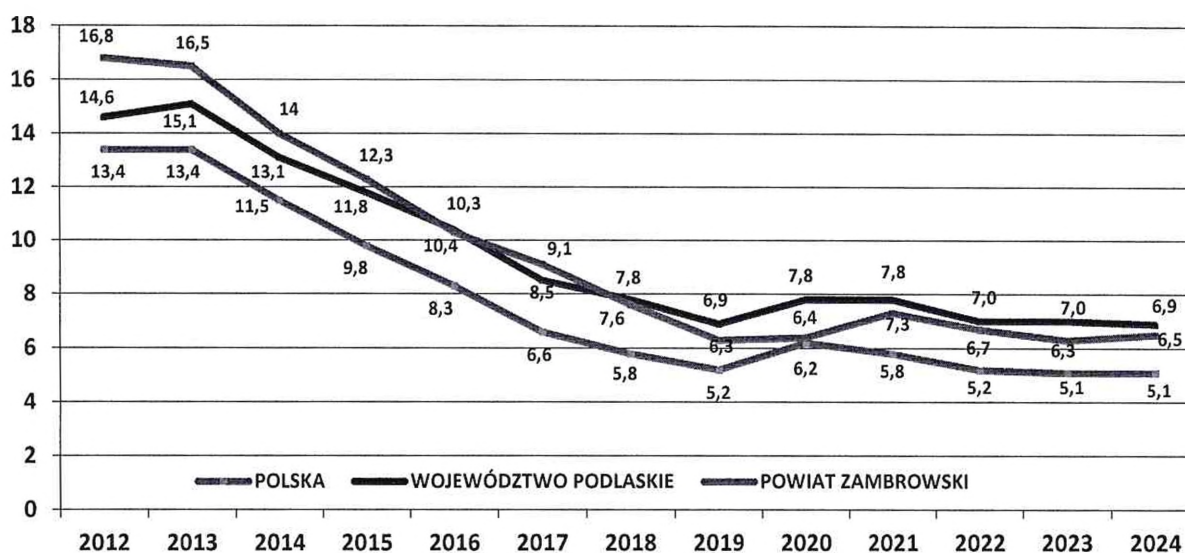
Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych we wszystkich gminach powiatu i mieście Zambrów na koniec 2023r. i 2024r. przedstawia poniższy wykres. Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych to mieszkańcy Zambrowa a najmniej z Gminy Kołaki Kościelne. Ponadto należy zauważyć, że wzrost bezrobotnych nastąpił tylko w mieście Zambrów oraz w gminie Szumowo.

Wykres 9. Bezrobotni w poszczególnych jednostkach powiatu zambrowskiego



Bezrobotni zarejestrowani na koniec grudnia 2024r. w PUP w Zambrowie stanowili 6,5% ludności aktywnej zawodowo. Stopa bezrobocia w kraju wynosiła 5,1%, a w województwie podlaskim 6,9%. Wykres nr 10 przedstawia **stopę bezrobocia** w Powiecie Zambrowskim na tle Polski i Województwa Podlaskiego.

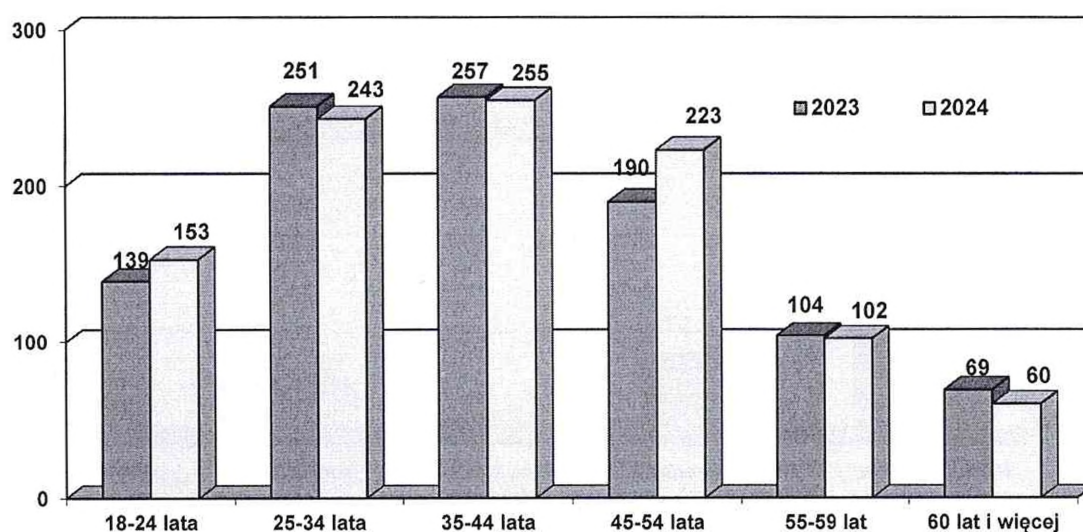
Wykres 10. Stopa bezrobocia

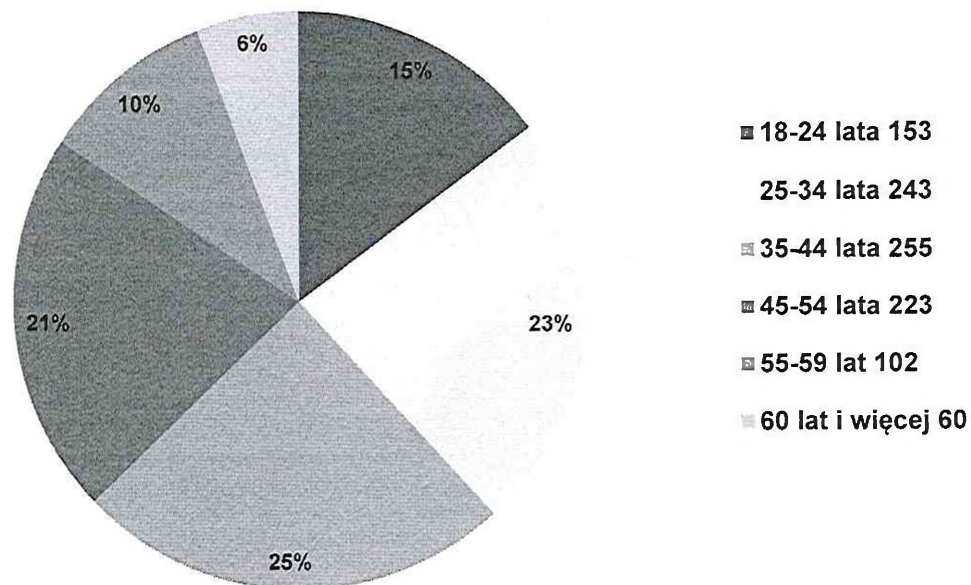


Struktura bezrobocia

W **strukturze wiekowej** podobnie jak w poprzednich latach najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 35 – 44 lata. Na koniec 2024r. ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 24,6%. Poniższe wykresy przedstawiają strukturę wiekową bezrobotnych na koniec 2023 i 2024r. oraz udział poszczególnych grup wiekowych w stosunku do ogółu bezrobotnych w 2024r.

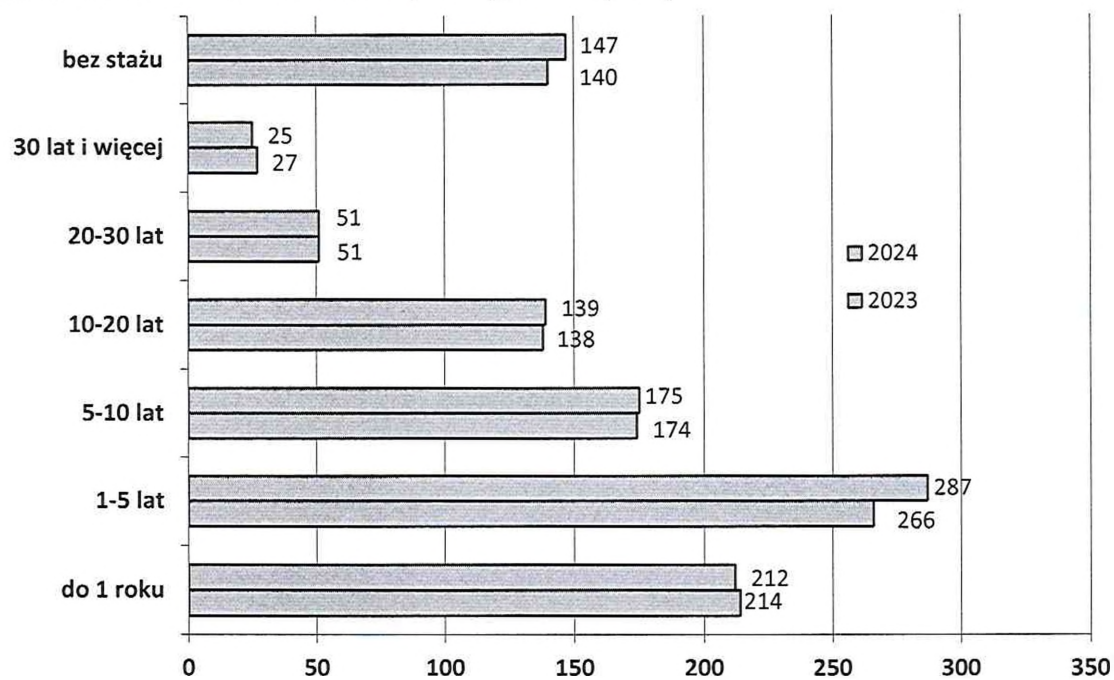
Wykres 11. Struktura bezrobotnych wg. wieku



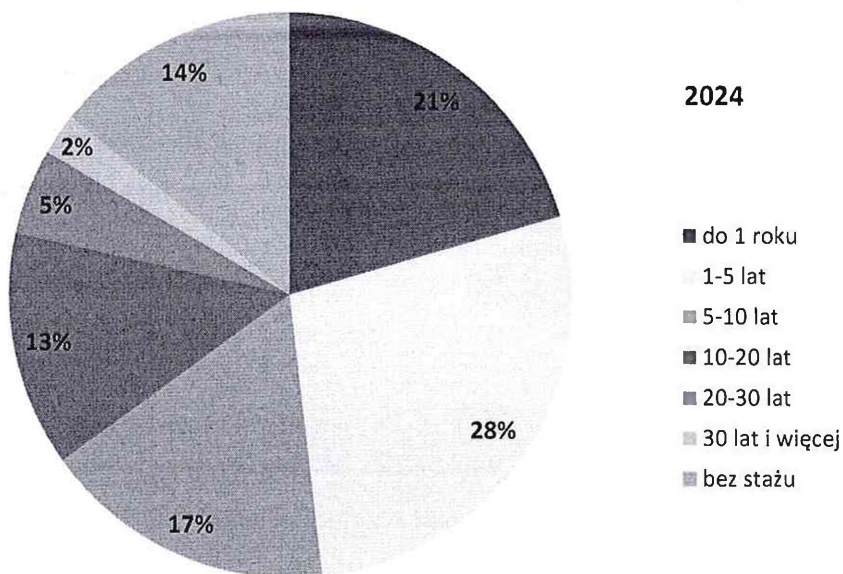


Osoby zarejestrowane w urzędzie pracy to w większości bezrobotni legitymujący się stażem pracy 1 – 5 lat. Analizując sytuację bezrobotnych pod względem stażu pracy można zauważyć negatywną tendencję wzrostową osób, które dotychczas nie pracowały. Strukturę bezrobocia wg stażu pracy ilustrują poniższe wykresy.

Wykres 13. Struktura bezrobotnych wg. stażu pracy

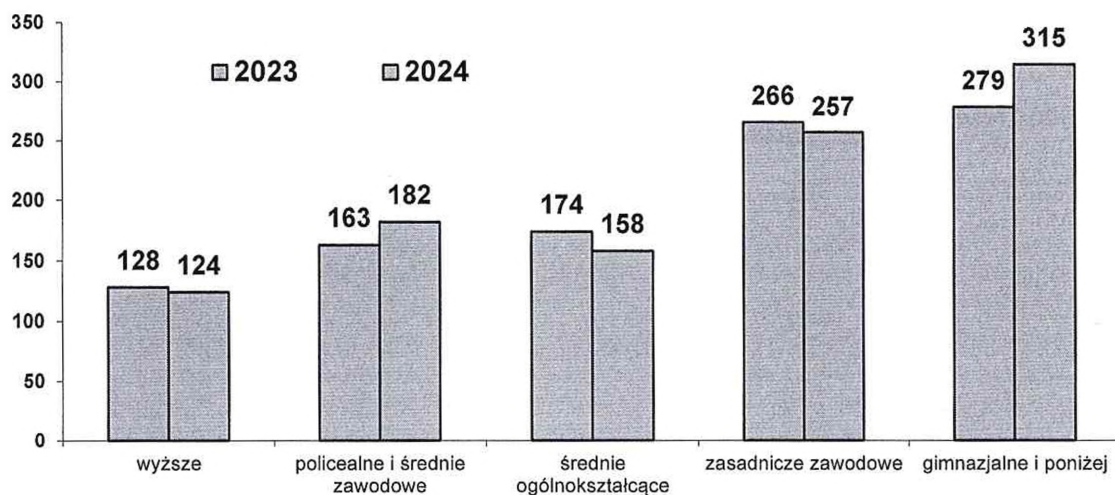


Wykres 14. Udział poszczególnych grup wg. stażu pracy w stosunku do ogółu bezrobotnych.



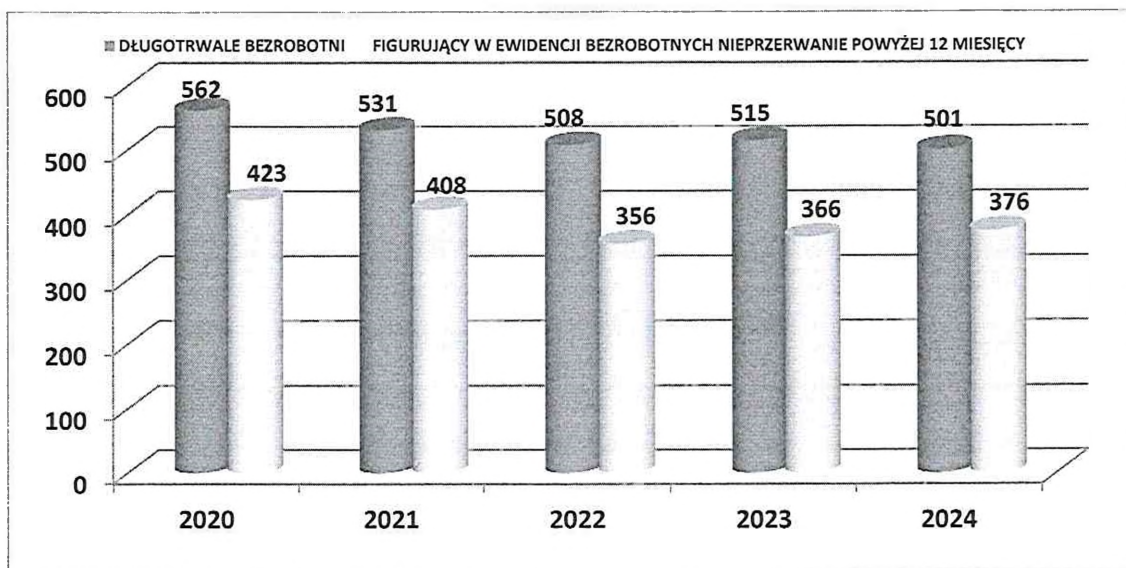
Analiza struktury bezrobotnych pod względem **wykształcenia** wskazuje, że niezmiennie najliczniejszą grupę stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej gimnazjalnego oraz zasadniczym zawodowym, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu grudnia 2024r. wynosił odpowiednio 30,4% i 24,8% (w 2023r. – 27,6% i 26,3%). Odsetek bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym osiągnął poziom 15,2% (w 2023r. – 17,2%). Wykształcenie policealne bądź średnie zawodowe posiada 17,6% (w 2023r. – 16,1%) ogółu zarejestrowanych. Osoby z wykształceniem wyższym stanowiły 12% (w 2023r. – 12,7%).

Wykres 15. Struktura bezrobotnych wg. wykształcenia



Na koniec 2024r. 48,4% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Jest to grupa trudna do zaktywizowania. Wśród najdłużej pozostających bez zatrudnienia gro osób co prawda poszukuje pracy, ale ich kwalifikacje, umiejętności i doświadczenie powodują, że znalezienie odpowiedniej oferty pracy sprawia trudności.

Wykres 16. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy



Realizacja założonych celów

W Programie Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Powiatu Zambrowskiego na lata 2021-2025 ujęto do realizacji 20 zadań.

W ramach celu szczegółowego 1. **Wsparcie przedsiębiorców w ramach Tarczy antykryzysowej** z uwagi na pandemię COVID-19 i związane z tym obostrzenia w sferze gospodarczej, podejmowane i realizowane były nowe zadania i instrumenty mające złagodzić negatywne skutki wprowadzonych ograniczeń w działalności firm i przedsiębiorców oraz służące ochronie miejsc pracy. Urzędy pracy zostały włączone we wdrażanie instrumentów z ustawy z 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (zwaną dalej ustawą o COVID-19).

Wsparcie realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie na podstawie ustawy o COVID- 19 stanowiły następujące instrumenty:

1. Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 15zzb ww. ustawy;
2. Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w art. 15zzc ww. ustawy;
3. Jednorazowa pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w art. 15zzd ww. ustawy;
4. Dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw, o której mowa w art. 15zze⁴, 15zze^{4a} ww. ustawy.

W 2024r. działania te zostały wstrzymane. Urząd pracy wspomagał jednak pracodawców w miarę posiadanych środków z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Kolejnym celem szczegółowym jest **wspieranie osób bezrobotnych w podejmowaniu zatrudnienia**. W ramach tego celu proponowano subsydiowane formy aktywizacji m.in.: staże, boni na zasiedlenie, prace interwencyjne.

Zadania	Forma wsparcia	Liczba osób objętych aktywizacją zawodową / % udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Wysokość środków w zł.
Realizacja subsydiowanych form aktywizacji zawodowej z zastosowaniem indywidualizacji pomocy	Prace interwencyjnych	76/7,5%	550 653,57
	Staż	184/18,2%	2 011 015,57
	Podjęcie pracy w ramach boni na zasiedlenie	22/ 2,2%	263 200
	Prace społecznie użyteczne	15 / 1,5%	30 243,12
	Podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	27/2,7%	858 628,09
	Studia podyplomowe	2/0,2%	13 035,03

Ogółem w roku 2024 zaktywizowano 390 osób bezrobotnych tj. 38,7 % średniomiesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu łącznie wydatkowano kwotę 6 291 133,48 zł.

Wydatki poniesione na realizowane usługi i instrumenty finansowane były z:

1. Fundusz Pracy (algorytm) - 2 529 028,07 zł.
2. Projekt „Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – 2 215 890,23 zł.
3. Rezerwa Funduszu Pracy – 439 886,27 zł.

4. Program pilotażowy „Czas na Młodych – punkty doradztwa dla młodzieży” – 359 207,03 zł.

W 2024r. realizowano następujące programy aktywizacji zawodowej, które pozwoliły zaaktywizować łącznie 149 osób:

- Projekt „Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – 131 osób
- Program pilotażowy „Czas na Młodych – punkty doradztwa dla młodzieży” – 44 osoby
- Rezerwa Funduszu Pracy
 - Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zamieszkujących na wsi – 11 osób
 - Aktywizacja zawodowa bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami lub bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych – 7 osób
 - Aktywizacja bezrobotnych do 30 roku życia – 6 osób
 - Aktywizacja bezrobotnych powyżej 50 roku życia – 2 osoby

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości jest jedną z form skutecznego przeciwdziałania bezrobociu, podnoszenia poziomu aktywności zawodowej, a także stymulowania rozwoju ekonomicznego i społecznego regionu. Wsparcie realizowane w ramach tego celu kierowane było do osób bezrobotnych, które miały zamiar rozpocząć własną działalność gospodarczą i obejmowało zarówno pomoc finansową, jak i merytoryczną – doradczą. W 2024 roku udzielono 34 dotacje na łączną kwotę 1 353 700,00 zł. w zakresie:

- Usługi remontowo budowlane – 6
- Usługi kosmetyczne, fryzjerskie – 5
- usługi fizjoterapeutyczne -2
- konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych – 4
- montaż konstrukcji stalowych – 2
- produkcja wyrobów ciastkarskich i ciastek - 1
- salon pielęgnacji zwierząt - 1
- serwis i naprawa quadów -1
- instalacja, konserwacja urządzeń chłodniczych -1
- sala zabaw dla dzieci - 1
- usługi w zakresie specjalistycznego projektowania architektonicznego - 1
- usługi sprzątające , mycie elewacji -1
- usługi ogrodnicze - 1

- usługi brukarskie - 1
- projektowanie i wykonywanie instalacji elektrycznych - 1
- montaż stolarki budowlanej - 1
- projektowania, architektury - 1
- usługi BHP i PPOŻ - 1
- serwis naprawy motocykli - 1
- usługi stolarskie - produkcja mebli - 1

W ramach zadania **Popularyzacja kształcenia ustawicznego wśród osób bezrobotnych, pracodawców i pracowników** podjęto działania promujące i upowszechniające ideę kształcenia przez całe życie zarówno wśród osób pracujących jak i pozostających bez pracy.

Realizacja tego celu dała osobom bezrobotnym możliwość nabycia, podniesienia lub uaktualnienia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w różnych formach szkoleń.

W 2024r. urząd skierował 34 osoby bezrobotne w ramach szkoleń indywidualnych na łączną kwotę 183 271,79 zł.

Realizowane szkolenia odpowiadały na zapotrzebowania lokalnych pracodawców i dotyczyły tematyki, która w dużej mierze odpowiadała zawodom deficytowym tj.:

Lp	Nazwa szkolenia	Liczba osób
1	Kierowca kat. B, C, C+E, D	19
2	Operator wózka jezdniowego podnośnikowego	6
3	Kompetencje cyfrowe osób do 30 roku życia	2
4	Operator koparki jednoznaczyniowej kl. III, operator koparki jednoznaczyniowej kl. III	2
5	Operator żurawia przewoźnego i przenośnego	1
6	Kurs asystenta osoby niepełnosprawnej	1
7	Szkolenie na opiekuna w żłobku lub klubie dziecięcym	1
8	Szkolenie ADR kurs początkowy (podstawowy i specjalistyczny w zakresie przewozu w cysternach)	1
9	Kur tatuażu - premium	1

Kierując osoby bezrobotne na szkolenia i przekwalifikowania w 2024 roku urząd brał pod uwagę potrzeby rynku pracy, jak również efekt zatrudnieniowy. Wyżej wymienione szkolenia zgodnie z ustawą o zamówieniach publicznych organizowane były w tych jednostkach, w których ogólny koszt szkolenia był najniższy.

Przy wyborze jednostki szkolącej brano również pod uwagę bazę dydaktyczną, a także poziom przekazywanej wiedzy. Przy realizacji tej formy urząd pracy współpracował z:

- Ośrodkiem Szkolenia Kierowców „Kujawa” w Zambrowie (11)
- Ośrodek Szkolenia Kierowców Filip Wysokie Mazowieckie (6)
- Centrum Szkoleniowe LEKTOR Radzymin (4)
- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku OKZ w Zambrowie (3)
- Ośrodkiem Szkolenia Kierowców LUZ Łukasz Kujawa w Zambrowie (2)
- Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Master Czyżewski Grzegorz (2)
- Ośrodek Szkolenia Kierowców Kamiński w Łomży (2)
- Krajowy Instytut Medyczny w Warszawie (2)
- Veau Kraków sp. z o.o (1)
- Faworyt Szkolenie Kierowców Teresa Kulesza w Białymstoku (1)

Przedsiębiorcy, pracodawcy oraz ich pracownicy mieli możliwość udziału w formach kształcenia ustawicznego (m.in. kursy i szkolenia, egzaminy, studia podyplomowe), które były finansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Na ten cel urząd wydatkował w 2024r. 310 143,30 zł. Zawarto 44 umowy z pracodawcami, a wsparciem (kształceniem) objęto łącznie 224 osoby. Pracownicy i pracodawcy podnosili bądź doskonalili swoje kwalifikacje w zakresie:

- doskonalenie nauczycieli i nauka o kształceniu - 10
- rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna - 7
- zarządzanie i administrowanie - 33
- informatyka i wykorzystanie komputerów - 1
- technika i handel artykułami technicznymi - 4
- górnictwo i przetwórstwo przemysłowe - 24
- architektura i budownictwo - 22
- opieka zdrowotna - 6
- opieka społeczna - 9
- usługi hotelarskie, turystyka i rekreacja - 3
- usługi gastronomiczne - 1
- usługi fryzjerskie, kosmetyczne - 1
- usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy – 33

W ramach celu szczegółowego **Realizowanie zadań związanych w pośrednictwem pracy w ramach sieci EURES** wspierano pracodawców spoza Polski w pozyskiwaniu pracowników. W 2024r. w ramach sieci EURES nawiązano 328 kontaktów z osobami poszukującymi pracy za granicą.

Celem działania **Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników o pożądanym kompetencjach, w tym cudzoziemców** było zwiększenie efektywności działań w obszarze rekrutacji osób na wolne miejsca pracy zgłaszane przez pracodawców.

Pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego będąc w stałym kontakcie z funkcjonującymi na terenie Powiatu podmiotami gospodarczymi, a także nawiązując kontakty z noworejestrowanymi pracodawcami starali się pozyskiwać wolne miejsca pracy, a także miejsca aktywizacji zawodowej. Ich działania doprowadziły do pozyskania 967 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Doradcy klienta indywidualnego, dokonując naboru kandydatów do zatrudnienia spośród zarejestrowanych bezrobotnych wydali 850 skierowań, w wyniku których pracę podjęło 117 osób, a staż 184 osoby. W celu realizacji ofert pracy zorganizowano 14 giełd pracy. Doradcy klienta instytucjonalnego informowali lokalnych pracodawców o ustawowych formach pomocy oraz możliwościach ich uzyskania, udostępniali materiały informacyjne i zachęcali do współpracy z urzędem.

Doradcy zawodowi poprzez porady indywidualne, a także prowadzenie grupowych porad zawodowych udzielali osobom bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, kierunku szkolenia, zmiany kwalifikacji.

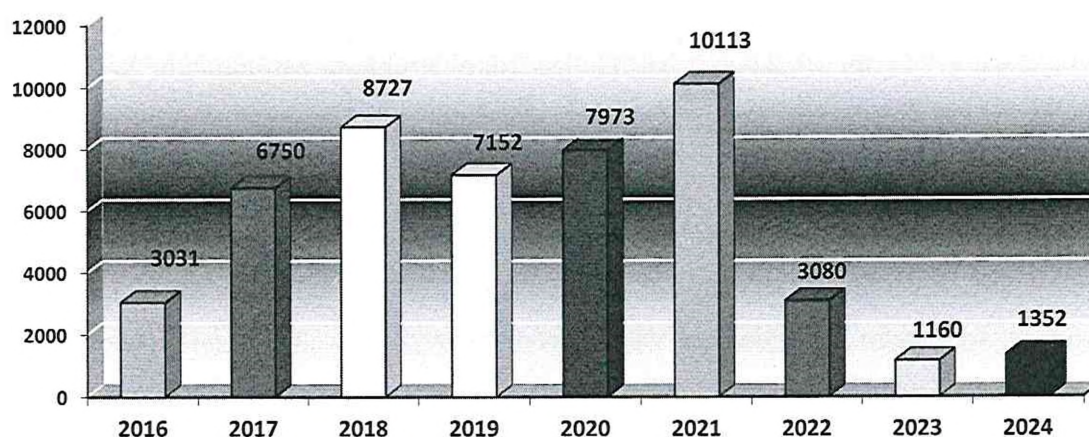
Działaniami objęto:

- poradnictwem indywidualnym - 145 osób,
- indywidualną informacją zawodową - 210 osób,
- poradą grupową – 43 osoby
- grupową informacją zawodową – 656 osób

Z badań testowych określających predyspozycje zawodowe skorzystało 39 osób.

Pracodawcy powierzający pracę cudzoziemcom na terenie powiatu zambrowskiego złożyli w 2024r. 1362 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom, z których do ewidencji oświadczeń wpisano 1352. Wykres nr 17 przedstawia zarejestrowane oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom w okresie od 2016r. Na pracę sezonową nie wydano żadnego zezwolenia. Natomiast liczba wydanych informacji Starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych wyniosła 6. Zarówno oświadczenia jak i zezwolenia były wydawane terminowo.

Wykres 17. Zarejestrowane oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom.



Na gwałtowny spadek liczby wydanych oświadczeń od roku 2022r. miał wpływ konflikt zbrojny na Ukrainie. Jeżeli obywatel Ukrainy wjechał do Polski ze względu na działania wojenne w okresie od dnia 24 lutego 2022 roku i jego pobyt w Polsce został uznany za legalny przez 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 roku, to jego pracę można zalegalizować wyłącznie na podstawie powiadomienia o podjęciu pracy przez obywatela Ukrainy. Zmianę tę wprowadziła ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Do PUP w Zambrowie od początku obowiązywania ustawy wpłynęło łącznie 2925 powiadomień.

Należy nadmienić, że niektórzy obywatele Ukrainy na podstawie powyższej ustawy mogli zarejestrować się jako osoby bezrobotne i korzystać z aktywnych form wsparcia. W 2024r. z takiej pomocy skorzystało 15 osób tj.: staż – 6 osób, prace interwencyjne – 4 osoby, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 4 osoby, postępowanie nostryfikacyjne – 1 osoba.

Profesjonalna i skuteczna obsługa klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie.

Według stanu na 31.12.2024 r. w urzędzie pracy zatrudnionych było 21 pracowników.

W 2024 r. na jednego zatrudnionego pracownika przypadało 49 bezrobotnych.

Poziom wykształcenia pracowników jest zgodny z zakresem powierzonych im obowiązków, a ich umiejętności są ciągle doskonalone poprzez literaturę fachową, szkolenia oraz wymianę doświadczeń z innymi urzędami. Na koniec roku struktura zatrudnienia pod względem wykształcenia przedstawiała się następująco: wykształcenie wyższe - 18, policealne i średnie zawodowe - 3.

W urzędzie jest zatrudnionych 7 osób, które są pośrednikami pracy oraz 2, które są doradcami zawodowymi, 1 osoba jest specjalistą do spraw programów oraz 1 - specjalistą do spraw rozwoju zawodowego. Zatrudnienie według rodzaju wykonywanych zadań kształtowało się następująco: dyrekcja – 1 osoba, kierownictwo – 3 osoby, obsługa interesantów – 13 osób, obsługa finansowa - 2 osoby, obsługa prawna – 1 osoba, obsługa administracyjna – 1 osoba

Sprawne i efektywne realizowanie zadań urzędu możliwe jest dzięki profesjonalnie przygotowanej i wykwalifikowanej kadrze, która na bieżąco doskonali swoje kompetencje zawodowe. Pracownikom umożliwiono doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji poprzez szkolenie wewnętrzne jak i zewnętrzne. Szkolenia wewnętrzne dotyczyły:

- zmian w przepisach dotyczących ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy,
- ochrony danych osobowych.

Szkolenia zewnętrzne organizowane były m. in. przez Wojewódzki Urząd Pracy, Podlaski Urząd Wojewódzki oraz przez instytucje szkolące, którym urząd zlecił przeszkolenie pracowników.

Tematy szkoleń możemy podzielić na dwie grupy: dla pracowników obsługujących osoby bezrobotne oraz dla pracowników administracyjnych.

Szkolenia dla pierwszej grupy odbywały się z zakresu pośrednictwa pracy, obsługi interesantów, prowadzenia doradztwa zawodowego, organizacji szkoleń finansowanych z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, zasad udzielania dotacji dla pracodawców i osób bezrobotnych, a także zasad udzielania pomocy publicznej dla pracodawców, zamówień publicznych współfinansowanych z EFS + oraz szkoleń tzw. miękkich, np. zastosowanie ChatGPT w administracji. Pracownicy wzięli również udział w szkolenie z zakresu zatrudnienia cudzoziemców oraz Kwestionariusza Zainteresowań Zawodowych.

Szkolenia dla drugiej grupy, tj. pracowników administracyjnych dotyczyły: zmian w przepisach podatkowych, zmian w ustawie o finansach publicznych i rozporządzeniach wykonawczych,

obsługi systemu e-doręczeń, sposobu prowadzenia BIP, szkoleń z zakresu ochrony danych osobowych i cyberbezpieczeństwa.

W trakcie całego roku pracownicy brali udział w szkoleniach dotyczących Barometru Zawodów 2025.

REALIZATORZY PROGRAMU

Wiodącą instytucją w realizacji programu jest Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie, który przy udziale partnerów podejmuje działania w celu osiągnięcia zakładanych rezultatów programu. Wśród partnerów należy wymienić:

- Przedsiębiorców i pracodawców, w szczególności z lokalnego rynku pracy;
- Instytucje szkoleniowe;
- Agencje zatrudnienia;
- Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia;
- Powiatową Radę Rynku Pracy;
- Samorząd powiatowy, gminny;
- Instytucje dialogu społecznego;
- Podmioty ekonomii społecznej;
- Innych partnerów rynku pracy.

Należy nadmienić, że urząd pracy ściśle współpracuje z Powiatową Radą Rynku Pracy w skład której wchodzi obecnie 11 członków. Działalność Powiatowej Rady Rynku Pracy jest jedną z form polityki rynku pracy realizowanej przez władze publiczne na podstawie art. 21 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2024 r. poz. 475 z późn. zm.). Zgodnie z tym zapisem polityka ta opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi m.in. z Powiatową Radą Rynku Pracy.

Zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Powiatowa Rada Rynku Pracy jest organem doradczym Starosty w zakresie polityki lokalnego rynku pracy. Zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, aktów wykonawczych do tej ustawy oraz innych obowiązujących aktów prawnych dotyczących rynku pracy.

Organizację oraz tryb działania Powiatowej Rady Zatrudnienia określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie rad rynku pracy (Dz. U. z 2014 , poz. 630). Określa ono także warunki, na jakich mogą uczestniczyć w posiedzeniach

rad rynku pracy przedstawiciele organów, organizacji i instytucji nie reprezentowanych w radach, oraz tryb finansowania kosztów szkoleń członków rad. Rada jest organem kolegialnym. Pracami Powiatowej Rady Rynku Pracy kieruje przewodniczący Rady, a w razie jego nieobecności wiceprzewodniczący Rady.

W dniu 8 maja 2023 r. zarządzeniem nr 20/23 Starosty Powiatu Zambrowskiego została powołana na nową 4 - letnią kadencję Powiatowa Rada Rynku Pracy w Zambrowie. W jej skład powołanych zostało 9 osób spośród działających na terenie powiatu terenowych struktur każdej organizacji związkowej i organizacji pracodawców, reprezentatywnych w rozumieniu ustawy o Radzie Dialogu Społecznego, społeczno-zawodowych organizacji rolników, w tym związków zawodowych rolników indywidualnych i izb rolniczych oraz zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy.

W 2024 roku odbyło się 5 posiedzeń Rady, na których zostały podjęte następujące uchwały:

- Uchwała Nr 1/2024 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Zambrowie z dnia 27 lutego 2024 roku w sprawie: przyjęcia podziału środków Funduszu Pracy na realizację zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
- Uchwała Nr 2/2024 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Zambrowie z dnia 27 lutego 2024 roku w sprawie: przyjęcia sprawozdania z realizacji programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy z lat 2021-2025 w roku 2023.
- Uchwała Nr 3/2024 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Zambrowie z dnia 28 czerwca 2024 roku w sprawie: przyjęcia zmian w podziale środków Funduszu Pracy na realizację zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
- Uchwała Nr 4/2024 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Zambrowie z dnia 29 lipca 2024 roku w sprawie: wyrażenia opinii w sprawie odwołania Pana Dariusza Olszewskiego ze stanowiska dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie.
- Uchwała Nr 5/2024 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Zambrowie z dnia 08 sierpnia 2024 roku w sprawie: wyrażenia opinii w sprawie odwołania Pana Dariusza Olszewskiego ze stanowiska dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie.
- Uchwała Nr 6/2024 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Zambrowie z dnia 18 grudnia 2024 roku w sprawie: przyjęcia zmian w podziale środków Funduszu Pracy na realizację zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Podsumowując realizację działań podejmowanych w ramach **Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy** w odniesieniu do wybranych założonych efektów działań w szczególności odnoszących się do wsparcia osób na rynku pracy uzyskano następujące wyniki:

- liczba podmiotów gospodarczych na terenie powiatu zambrowskiego zwiększyła się o 43 podmioty;
- w ramach działań aktywizacyjnych skierowanych do osób bezrobotnych i realizowanych przez powiatowy urząd pracy (obejmujących również wsparcie realizowane w ramach programów operacyjnych) - 159 osób zostało wyłączonych z powodu podjęcia pracy subsydiowanej, w tym: 76 osób zostało skierowanych do prac interwencyjnych, 27 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia, 22 osoby podjęły pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, 34 osoby uzyskało środki na podjęcie działalności gospodarczej; ponadto skierowano na szkolenia 34 osoby bezrobotne, staż u pracodawcy rozpoczęło 184 osoby, prace społecznie użyteczne – 15 osób, studia podyplomowe rozpoczęły 2 osoby, 1 osoba otrzymała środki na postępowanie nostryfikacyjne;
- 790 osób podjęło pracę niesubsydiowaną;
- 1093 osoby skorzystały z usług poradnictwa zawodowego;
- 224 osoby pracujące skorzystały ze wsparcia na dofinansowanie kształcenia ustawicznego w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego;
- w ramach sieci EURES nawiązano 328 kontaktów z osobami poszukującymi pracy za granicą;
- do ewidencji wpisano 1352 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

Źródła finansowania powyższego celu:

- Fundusz Pracy (algorytm) - 2 529 028,07 zł.
- Projekt „Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – 2 215 890,23 zł.
- Rezerwa Funduszu Pracy – 439 886,27 zł.
- Program pilotażowy „Czas na Młodych – punkty doradztwa dla młodzieży” – 464 972,58 zł.
- Krajowy Fundusz Szkoleniowy – 310 143,30 zł.
- Wydatki fakultatywne – 321 592,48 zł.

Reasumując stałe monitorowanie poziomu bezrobocia, struktury zarejestrowanych bezrobotnych w tym znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy pozwalało na podejmowanie właściwych działań aktywizujących, przeciwdziałających długotrwałemu bezrobociu, wspierających proces wychodzenia z bierności zawodowej. Analiza sytuacji na rynku pracy umożliwiała skierowanie środków finansowych do tych grup bezrobotnych, którym najtrudniej było odnaleźć się na rynku pracy. W ramach omawianego celu strategicznego na terenie powiatu prowadzone były różnorodne działania w kierunku łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców, na które pozyskano dodatkowe środki finansowe z różnych źródeł tj.: z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Rezerwy Ministra.

II. Cel drugi strategiczny – bezpieczeństwo zdrowotne i publiczne.

1. Cel operacyjny.

- Podniesienie jakości usług medycznych.

Właściwa pomoc medyczna osobom zagrożonym marginalizacją

Na podstawie danych uzyskanych z Podlaskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia oraz Okręgowej Izby Lekarskiej w Białymstoku sporządzono bazę danych lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej, lekarzy stomatologów oraz lekarzy specjalistów w celu zapewnienia podstawowej opieki zdrowotnej mieszkańcom powiatu zambrowskiego. Informacja z zabezpieczenia usług medycznych na 2024 rok była przedmiotem obrad na III/24 Sesji Rady Powiatu Zambrowskiego w dniu 18 czerwca 2024 r.

Działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa w Powiecie Zambrowskim

W roku 2024 został zrealizowany następujący załóżnik:

- Powiat Zambrowski wsparł Miasto Zambrów kwotą 500 zł w ramach akcji Sprzątanie Świata (w akcji udział wzięli uczniowie: ZSA w Zambrowie, ZS1 w Zambrowie, I LO w Zambrowie oraz SOSW w Długoborzu),

- Powiat Zambrowski przekazał 2 371 573,40 zł na rozbudowę Szpitala Powiatowego w Zambrowie (budowa bloku operacyjnego wraz ze sterylizatornią oraz zagospodarowanie terenu).

III. Cel trzeci strategiczny – wspieranie rodzin i rozwój systemu pieczy zastępczej.

1. Cele operacyjne.

- Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.
- Pomoc i wsparcie w procesie usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej
- Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej
- Wspieranie działań organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej i pieczy zastępczej

Realizatorzy Programu rozwoju pieczy zastępczej to Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zambrowie, którzy wyznaczone kierunki działań oparli na diagnozie rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Zambrowskim.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zambrowie udziela specjalistycznej pomocy dzieciom, młodzieży oraz ich rodzinom i nauczycielom (dyrektorom, pedagogom, psychologom, wychowawcom). Swoją opieką obejmuje 36 placówki oświatowe, do których wlicza się przedszkola, oddziały przedszkolne, szkoły podstawowe, szkołę przysposabiającą do pracy, zasadniczą szkołę zawodową, liceum ogólnokształcące, technikum pomoc kierowana jest także do wychowanków Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Zambrowie oraz Bursy Szkolnej Nr 1 w Zambrowie. Klientami Poradni są także studenci odbywający tu praktyki zawodowe.

Rejon działania poradni:

Przedszkola/szkoły	Liczba przedszkoli i szkół, wychowania przedszkolnego	Liczba uczniów
Żłobek	1	189
Przedszkola/oddziały przedszkole/punkt wychowania przedszkolnego/zespół wychowania przedszkolnego	25	1816
Szkoły podstawowe	18	3316

Szkoły ponadpodstawowe i Szkoły Policealne	12	1385
Razem	56	6706
<i>Opracowane na podstawie danych z Urzędu Statystycznego w Białymstoku (sierpień 2023)</i>		

Do zadań placówki należy w szczególności: diagnozowanie, opiniowanie, orzekanie, działalność terapeutyczna, prowadzenie grup wsparcia, udział w pracach interwencji kryzysowej, działalność profilaktyczna, poradnictwo, konsultacje, działalność informacyjno-szkoleniowa.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zambrowie w ramach programu realizowała następujące zadania

Diagnostyka w ramach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej placówki.

Rodzaj diagnozy	Liczba osób zdiagnozowanych
psychologiczna	440
pedagogiczna	482
logopedyczna	212
preferencji zawodowych	3
Razem	1137
Konsultacje psychologiczne	575
Konsultacja pedagogiczna	9
Konsultacja logopedyczna	375
Razem	959

Na terenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej prowadzone były w roku 2023 terapie dla dzieci i młodzieży: terapia psychologiczna, terapia pedagogiczna, terapia logopedyczna, terapia integracji sensorycznej, terapia wczesnego wspomaganie rozwoju.

Rodzaj terapii	Liczba osób objętych terapią
psychologiczna	19
pedagogiczna	49
logopedyczna	94
Razem	162

Charakterystyka współpracy:

Lp.	Nazwa placówki oświatowej zgłaszająca chęć współpracy	Treść pisma	Termin	Rodzaj zajęć (np. warsztaty, wykłady)	Liczba osób uczestniczących w zajęciach	Osoby uczestniczące w zajęciach (uczniowie, rodzice, ~~nauczyciele~~)
1)	MP nr 1	Emocje jak sobie z nimi radzić	14.03.2024	prelekcje	50	Dzieci 47 Nauczyciel -1 Pedagog - 2
2)	Miejskie Przedszkole nr 5 w Zambrowie	Rozwój psychoruchowy dziecka - co rodzic powinien wiedzieć?	11.12.2024	prelekcje	11	Rodzie-11
3)	SP nr 4 Zambrów	Rola rodzica w wychowaniu dziecka	18.01.2024	prelekcje	33	Rodzice
4)	SP nr 4	Spotkanie w sprawie ZŚK dla ucznia kl. V	06.02.2024	rozmowa	8	Dyrektor 3 Pedagog/ Psycholog -5
5)	Sp Osowiec	Interwencja kryzysowa	12.03.2024	konsultacja	3	Uczniowie 2 Dyrektor 1
6)	SP nr 4 Zambrów	Przekroczenie progu edukacyjnego z klasy III do IV	17.04.2024	prelekcje	71	Rodzice
7)	SP nr 5	Spotkanie w sprawie ZŚK dla ucznia	20.03.2024	konsultacja	7	Dyrektor 1 Nauczyciel 6
8)	SP Wiśniewo	Savoir –vivre dla dziecka i rodzica, czyli jak być miłym dla innych	10.06.2024	warsztaty	33	Uczniowie 30 Rodzie 3
9)	SP w Starym Zakrzewie	Savoir –vivre dla dziecka i rodzica, czyli jak być miłym dla innych	14.06.2024	warsztaty	53	Uczniowie
10)	PPP	Sieć Psychologów	16.01.2024	warsztaty	11	Psycholog /Pedagog Dyrektor 1
11)	PPP	Przemoc i cyberprzemoc rówieśnicza co robić, żeby nie krzywdzić siebie i	08.03.2024	warsztaty	14	Uczniowie-12 Inni 2
12)	PPP	Sieć współpracy pedagogów i psychologów	12.03.2024	warsztaty	19	Nauczyciele 17 Dyrektor 1 Inni 1
13)	PPP Zambrów	Działania profilaktyczne PPP w Zambrowie w środowisku lokalnym	11.06.2024	warsztaty	14	Dyrektor 7 Inni 1 Nauczyciel 6
14)	PPP w Zambrowie	Wspieranie rozwoju dziecka	11.06.2024	prelekcje	10	Rodzie
15)	PPP w Zambrowie	W świecie zmysłów	11.06.2024	warsztaty	12	Dzieci

16)	Szkoła Podstawowa w Wiśniewie	Agresja fizyczna i psychiczna	19.11.2024	prelekcje	56	Uczniowie
17)	Szkoła Podstawowa nr 4 w Zambrowie	Poczucie własnej wartości i radzenie sobie z problemami a zdrowie psychiczne	26.11.2024	prelekcje	13	Rodzice
18)	Szkoła Podstawowa w Kołomyi	Depresja bez tajemnic jak pomóc w kryzysie psychicznym	26.11.2024	warsztaty	25	Uczniowie
19)	Bursa Szkolna nr 1 w Zambrowie	Jak radzić sobie ze stresem	26.11.2024	warsztaty	18	Uczniowie
20)	Szkoła Podstawowa w Starym Zakrzewie	Wspieranie dziecka w radzeniu sobie z trudnościami	02.12.2024	prelekcje	18	Rodzice
21)	Bursa szkolna	Jak radzić sobie w trudnych sytuacjach wobec problematycznych zachowań	08.02.2024	Pogadanka warsztaty	4	Dyrektor 1 Nauczyciele 3
22)	Bursa Szkolna	Sposoby na pamięć: jak uczyć się łatwiej	06.03.2024	warsztaty	24	Dyrektor 1 Uczniowie 23
23)	BS I str 3 w Zambrowie	Pogłębienie informacji na temat ZSK	23.01.2024	Konsultacja indywidualna	1	Dyrektor 1
24)	COPOW	Brak postępów w nauce, regres w edukacji. Bardzo niski poziom funkcjonowania społecznego.-	13.02.2024	Konsultacja indywidualna	1	Dyrektor 1
25)	ZSA	Omówienie funkcjonowania uczniów z orzeczeniami z odniesieniem do efektywności udzielanej pomocy psychologiczno-	29.05.2024	Konsultacja indywidualna	1	Nauczyciel-1

Nazwa odbiorcy	Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrektorzy	Ogółem:
Liczba	278	159	52	18	507

OPINIOWANIE I ORZECZNICTWO

W roku 2024 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zambrowie wydała 295 opinii i zaświadczeń oraz 85 orzeczeń.

Opinie:

Rodzaj wydanej opinii	Ilość
Wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	17
Odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego	21
Dostosowania wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia	55
Objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu	47
Objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce	147
Inne opinie o przebadanych	79
O specyficznych trudnościach w uczeniu się	19
Indywidualizowana ścieżka kształcenia	3

Orzeczenia:

Rodzaj wydanego orzeczenia	Ilość
niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	26
niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym	12
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	5
zagrożonych niedostosowaniem społecznym	5
niedostosowanych społecznie	0
o potrzebie indywidualnego nauczania	11
o braku potrzeby indywidualnego nauczania	0
o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	2
o braku potrzeby kształcenia specjalnego	0
o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	2
o braku potrzeby zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	0
z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją	22

W Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie na dzień

31.12.2024r. przebywało 59 wychowanków w przedziale wiekowym:

- od 7 do 13 lat – 9 osób
- od 14 do 17 lat – 42 osób
- powyżej 18 roku życia – 8 osób

W tym:

- sierot – 4 osoby
- półsierot – 16 osób
- w SOSW w Długoborzu uczy się 14 wychowanków

Do placówek opiekuńczo – wychowawczej dzieci trafiają na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego i Skierowania wydanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie. Najczęstszą przyczyną kryzysu w rodzinach, a tym samym pobytu dzieci w placówce jest trudna, dysfunkcyjna sytuacja rodzinna, niewydolność wychowawcza rodziców, nadużywanie przez nich alkoholu, narkotyków, sieroctwo, duża absencja dzieci na zajęciach lekcyjnych. Małoletni wychowankowie mają duże braki dydaktyczne, są zaniedbani środowiskowo. Coraz częściej zdarza się, że małoletni sięgają po substancje odurzające, narkotyki.

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie w 2024 roku zajmowało się prowadzeniem i obsługą czterech placówek opiekuńczo – wychowawczych, w każdej z nich może przebywać do 14 wychowanków.

Praca w placówkach polegała na codziennym życiu zbliżonym do życia w normalnej rodzinie naturalnej. Dzieci pod opieką i nadzorem wychowawców uczyły się i doskonaliły umiejętności związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego typu: robiły zakupy, przygotowywały posiłki, racjonalnie gospodarowali posiadanymi środkami finansowymi.

W ten sposób przygotowywały się do dorosłego życia.

Większość z nich nabyła już wiele umiejętności, którą będą wykorzystywać w samodzielnym funkcjonowaniu po opuszczeniu placówek. W wolnym czasie podopieczni chętnie uczestniczą w różnego rodzaju zajęciach:

- wychowawczych
- dydaktyczno - wyrównawczych
- plastyczno – technicznych
- sportowych
- komputerowych
- terapeutycznych
- warsztatach profilaktycznych prowadzonych przez pedagoga i psychologa
- starsi chłopcy uczą się posługiwać różnymi narzędziami potrzebnymi w gospodarstwie domowym, dokonują drobnych napraw.

Wychowankowie uczestniczyli także w zajęciach przygotowujących do samodzielnego życia i w Treningu Zastępowania Agresji, gdzie doskonalili swoje umiejętności społeczne, uczyli się opanowywać swoje emocje w sytuacjach trudnych, a w chwili pokus dokonywać właściwych wyborów, akceptowanych społecznie, zgodnych z obowiązującymi zasadami i normami współżycia w gronie rówieśników i ludzi dorosłych. Brali udział w konsultacjach

z terapeutą uzależnień i psychoterapeutami w Łomży i Zambrowie. Przebywali na obozie terapeutycznym zorganizowanym przez Fundację „Dobrych Inicjatyw” w Warszawie.

Młodzież i dzieci chętnie korzystali z posiadanego przez sprzętu sportowego: bilard, siłownia, tenis stołowy, a także korzystali z hali sportowej, orlika gdzie doskonalili swoje umiejętności gry w piłkę halową, koszykówkę oraz siatkówkę. Wykonywali również piękne prace plastyczne na różne konkursy. Kilkoro wychowanków systematycznie uczęszcza na treningi piłki nożnej do Klubu Sportowego Olimpia Zambrów.

W pracy opiekuńczo – wychowawczej uświadamiano wychowankom znaczenie uczuć w życiu człowieka, zapoznawano z takimi definicjami pojęć jak: miłość, przyjaźń, empatia, akceptacja, oparcie, poczucie bezpieczeństwa i przynależności. Pokazywano, w jakim obszarze można poprawić swoje „bycie” w rodzinie, znaczenie w życiu takich wartości jak: odpowiedzialność, systematyczność, pracowitość, wytrwałość w dążeniu do celu, odporność na niepowodzenia i trudności, asertywność. Wyjaśniano mechanizmy powstawania nałogów, eliminowaliśmy postawy roszczeniowe, wzmacniano wiarę w siebie, w możliwość osiągnięcia sukcesów w dorosłym życiu. Wyrabiano nawyki poprzez wykonywanie zwykłych codziennych czynności, które przygotowują ich do roli osób dorosłych. Pracownicy Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie na bieżąco pracują z rodzinami i bliskimi osobami wychowanków, badają możliwość ewentualnego powrotu dziecka do rodziny.

W okresie od 01.01.2024 r do 31.12.2024 r. z naszych placówek odeszło 9 wychowanków, w tym:

- 2 osoby powróciły do rodziny naturalnej,
- 1 osoba została umieszczona w rodzinie zastępczej
- 6 osób usamodzielniało się

W roku 2024 przybyło do Placówek 13 wychowanków, którzy zostali umieszczeni na podstawie postanowień sądów.

Placówki utrzymują stały kontakt z wychowankami usamodzielnionymi, służą im wsparciem, pomocą i radą w rozwiązywaniu ich codziennych problemów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie zgodnie z głównym celem Programu realizowało rozwój systemu pieczy zastępczej, zapewniało profesjonalne wsparcie rodzinom i rodzinnym formom pieczy zastępczej w pełnieniu ich funkcji, jak również pomoc w usamodzielnianiu wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych.

W związku z powyższym w Powiecie Zambrowskim na dzień 31.12.2024 r. funkcjonowało 18 rodzin zastępczych, w tym 9 zastępczych spokrewnionych, 7 rodzin zastępczych niezawodowych i 2 rodziny zastępcze zawodowe, w których przebywało łącznie 35 dzieci.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodziny zastępcze, na każde umieszczone dziecko, otrzymywały świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania w wysokości:

- 1) **1002,00 zł** miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 2) **1517,00 zł** miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej i zawodowej.
- 3) Rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 306,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w Powiecie Zambrowskim w roku 2024 (stan na 31.12.2024r.)

Typ rodzin	Rok 2024	Rodziny zastępcze		Liczba dzieci	Dzieci umieszczone w 2024
		ogółem	Powstałe w 2024		
Spokrewnione		9	1	19	1
Niezawodowe		7	2	8	2
Zawodowe		2	0	8	1
W tym: zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego		0	0	0	0
Zawodowa specjalistyczna		0	0	0	0
Razem liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych		18	3	35	4

Źródło: Dane własne PCPR w Zambrowie

W roku 2024 r. z rodzin zastępczych: 8 dzieci wróciło do rodziny naturalnej, 1 zostało umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej, 1 wychowanek założył własne gospodarstwo domowe, 1 dziecko trafiło do adopcji.

Na terenie działania innych powiatów w rodzinach zastępczych w 2024 r. przebywało 10 małoletnich pochodzących z terenu Powiatu Zambrowskiego, z czego 1 dziecko się usamodzielniało. Zgodnie z art. 191. ust.1 pkt 1 ustawy w wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi: wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej”.

Łączne wydatki Powiatu Zambrowskiego przeznaczone na dzieci w rodzinach zastępczych i rodziny zastępcze – **896 975,72 zł.**

Zgodnie z art. 191 ust 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2025 poz. 49) w przypadku umieszczania dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki, w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gminy, które podnoszą odpłatność za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

Miasto Zambrów, Gmina Zambrów (do lipca 2024r.), Gmina Szumowo, Gmina Kołaki Kościelne, Gmina Rutki, Miasto Białystok

Powiaty, które ponoszą odpłatność za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

Powiat Kolneński, Powiat Wysokomazowiecki, Powiat Warszawski Zachodni Powiat Bielski, Powiat Wołomiński

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie na usamodzielnienie wychowanków placówek i wychowanków rodzin zastępczych, wypłaciło kwotę – **73 615,00 zł.**

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe wydatkowanie kosztów.

Tabela 4. Usamodzielnienie wychowanków pieczy zastępczej w roku 2024.

Rok 2024	Wychowankowie placówki	Liczba wychowanków	Wychowankowie rodzin zastępczych	Liczba Wychowanków
Usamodzielnienie	28 950,00 zł	3	9991,00 zł	1
Zagospodarowanie	8 618,96 zł	3	0	0
Kontynuowanie nauki	17 335,34 zł	3	8718,00 zł	1
Łączna kwota	54 906,00 zł		18 709,00 zł	

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2024 przeprowadziło 28 postępowań administracyjnych zmierzających do oceny sytuacji materialnej, bytowo majątkowej rodziców dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 30 postępowań dla rodziców dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na podstawie powyższej oceny zostało wydanych 29 decyzji administracyjnych dla rodzin biologicznych dotyczących odstąpienia od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej i 3 decyzje naliczające odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, 29 decyzji administracyjnych dla rodzin biologicznych dotyczących odstąpienia od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie wniosło do Sądu Rejonowego w Zambrowie 14 pozwów o alimenty na rzecz małoletnich dzieci. W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie zorganizowało 4 spotkania, na których dokonano 87 ocen sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 5 spotkań, na których dokonano 10 ocen rodzin zastępczych, w związku z czym do Sądu Rejonowego w Zambrowie przekazano 87 ocen dotyczących dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i 9 opinii dotyczących rodzin zastępczych. W ubiegłym roku 2 osoby odbyły szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i 1 osoba dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową. W 2024 r. podczas 4 spotkań sporządzono 45 planów pomocy dziecku.

W ramach promowania idei rodzicielstwa zastępczego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie jak co roku poprzez ogłoszenie w Internecie, tablicy informacyjnej oraz informacji do Urzędów Gmin i do proboszczów wszystkich parafii na terenie Powiatu

Zambrowskiego zachęcało do zgłoszenia się kandydatów do odbycia szkolenia do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. W maju 2024 roku przedstawiciele rodzin zastępczych, koordynator pieczy zastępczej i kierownik PCPR uczestniczyli w audycji Radia Białystok promującej rodzinną pieczę zastępczą. Ponadto zorganizowano 3 imprezy okolicznościowe dla rodzin zastępczych: lato z PCPR w dniu 25.07.2024r. i Mikołajki z PCPR w dniu 05.12.2024r. oraz wyjazd w ramach Dnia Rodzicielstwa Zastępczego do Ośrodka „Caritas Bliźnim” w Płakach k. Nowogrodu w dniu 31.05.2024 r. – 01.06.2024 r. W dniu 29.12.2024 roku w parafii Ducha Świętego w Zambrowie odbyła się msza święta w intencji rodzin zastępczych z powiatu zambrowskiego. Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej na terenie Powiatu Zambrowskiego zorganizowało zajęcia taneczne dla członków rodzin zastępczych i dzieci w nich przebywających, w każdą środę o godzinie 19:00 na sali sportowej w Zespole Szkół Nr 1 im Stefana Roweckiego „Grot” w Zambrowie oraz w piątki o godzinie 20.00 w Miejskim Ośrodku Kultury w Zambrowie. Zajęcia taneczne prowadzi wolontariuszka Pani Bożena Nowowiejska.

Rodziny Zastępcze w dniu 18 września 2024 roku uczestniczyły w jubileuszu 25-lecia PCPR w Zambrowie, podczas którego zostały wypromowane i uhonorowane pamiątkowym medalem jubileuszowym w obecności Wiceministra, Senatorów, Posłów, Wicewojewody Podlaskiego, Pełnomocnika Wojewody ds. Rodziny, Marszałka Województwa Podlaskiego, Starosty Zambrowskiego, Burmistrza i Wójtów z terenu powiatu zambrowskiego i okolic, Radnych Wojewódzkich, Powiatowych i Gminnych i wielu zaproszonych gości z Polski, Województwa Podlaskiego i Powiatu Zambrowskiego. Podczas spotkania, kierownik PCPR zaapelował do zebranych aby promowali i zachęcali wszystkich do tworzenia rodzin zastępczych. Jubileusz uświetnił występ Państwowego Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze”.

„Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Zambrowskim na lata 2024-2026 przewiduje utworzenie rodziny zastępczej zawodowej zgodnie z potrzebami. W lipcu 2024 r. utworzono drugą rodzinę zastępczą zawodową.

Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na koniec roku 2024 sprawował opiekę nad 15 rodzinami zastępczymi w tym nad 6 rodzinami zastępczymi spokrewnionymi, 7 rodzinami niezawodowymi i 2 rodzinami zastępczymi zawodowymi. W rodzinach tych łącznie przebywało 27 dzieci - stan na dzień 31.12.2024 r. Pozostałe rodziny zastępcze tj. 3 rodziny zastępcze spokrewnione, w których było 8 dzieci, są pod opieką pracownika socjalnego. Natomiast przez cały 2024 r. koordynator miał pieczę nad 20 rodzinami i 37 dziećmi.

Dla wszystkich rodzin zastępczych zostały przeprowadzone szkolenia o następującej tematyce:

1. „Pomóż sobie” – radzenie sobie z obciążeniami emocjonalnymi wynikającymi z pełnienia funkcji rodzica zastępczego.
2. „Domowe opowieści – jak efektywnie rozmawiać z dzieckiem.”
3. Metody skutecznej dyscypliny

Odbyły się 3 spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych.

Pracownicy socjalni, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, jak również inni pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na bieżąco współpracują z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, między innymi z:

1. Sądem Rejonowym Wydziały Rodzinne i Nieletnich,
2. Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Zambrowie,
3. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku, Ośrodkiem Adopcyjnym w Łomży,
4. Centrum Pieczy Zastępczej w Łomży,
5. Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Zambrowie,
6. Komendą Powiatową Policji w Zambrowie,
7. Ośrodkami Pomocy Społecznej na terenie Powiatu Zambrowskiego i innych powiatów,
8. Powiatami pochodzenia dzieci,
9. Proboszczami parafii na terenie Powiatu Zambrowskiego.

W dniu 19 listopada 2024 r. w Państwowej Szkole Muzycznej I st. im. Witolda Lutosławskiego w Zambrowie odbyła się ogólnopolska kampania ***"Dzieciństwo bez przemocy"***. Organizatorami wydarzenia było Starostwo Powiatowe w Zambrowie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, Państwowa Szkoła Muzyczna w Zambrowie oraz Stowarzyszenie "Szansa".

W wydarzeniu udział wzięli m.in. Wojewoda Podlaski Jacek Brzozowski, Starosta Zambrowski Edyta Marchelska-Groszfeld, jej zastępca Robert Maciej Rosiak, Przewodniczący Rady Powiatu Zambrowskiego Jacek Norbert Murawski, kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie Karol Kossakowski, dyrektor Państwowej Szkoły Muzycznej

w Zambrowie Krzysztof Witkowski, Prezes Stowarzyszenie Szansa w Zambrowie Teresa Szumowska, Wiceprzewodnicząca Podlaskiej Rady Kobiet Marta Konopka, Pełnomocnik Wojewody Podlaskiego ds. Rodziny Agnieszka Żyro-Kossakowska, Dyrektor Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Białymstoku Elżbieta Rajewska-Nikonowicz, Asystentka Wiceministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Stefana Krajewskiego Magdalena Koźluk, a także radni, przedstawiciele samorządów, służb mundurowych, stowarzyszeń, dyrektorzy zaprzyjaźnionych Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie z województwa podlaskiego i Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu powiatu zambrowskiego wraz z pracownikami, przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, dyrektorzy szkół, przedszkoli i placówek oświatowych oraz kulturalnych z terenu powiatu zambrowskiego, przedstawiciele powiatowych jednostek organizacyjnych i stowarzyszeń, pracownicy Starostwa Powiatowego w Zambrowie oraz Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, członkowie Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych.

Niezwykle ważnym elementem wydarzenia była konferencja podsumowująca działania prowadzone w ramach kampanii "Dzieciństwo bez przemocy". Podczas której zaszczyliła nas swoją obecnością Podlaska Kurator Oświaty, Pani Agnieszka Krokos-Janczyło. Prelekcje dotyczące przemocy domowej wobec dzieci wygłosiło trzech prelegentów: Katarzyna Katana z Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę, Agata Kalinowska z Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku oraz Justyna Potoniec z MOPS-u w Białymstoku.

Spotkanie uświetnił koncert pt. "Żeby szczęśliwym być" w wykonaniu Łukasza Karaudy oraz Kai Mianowanej z zespołem. Wspaniała atmosfera wydarzenia oraz wspólna integracja pokazały jak ważne są takie inicjatywy na rzecz dzieci pokrzywdzonych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie dnia 19.11.2024 włączyło się również w finał kampanii "Dzieciństwo bez przemocy", oświetlając swoją siedzibę na kolor czerwony. Wśród uczestników spotkania wieńczącego kampanię był członek zarządu województwa Jacek Piorunek.

Na podstawie upoważnienia wydanego przez Zarząd Powiatu Zambrowskiego na mocy uchwały nr 325/23 z dnia 3 marca 2023 roku. Kierownik PCPR w Zambrowie wspólnie z Wicestarostą Zambrowskim przeprowadził 2 kontrolę w rodzinach zastępczych niezawodowych funkcjonujących na terenie Powiatu Zambrowskiego, jak również kontrolę 2 placówek opiekuńczo-wychowawczych działających w COPO-W w Zambrowie. W ramach monitorowania funkcjonowania rodzin zastępczych Kierownik PCPR zorganizował spotkanie z wszystkimi rodzinami zastępczymi i szkolenia dla kilku rodzin zastępczych spokrewnionych.

W ramach monitorowania funkcjonowania rodzin zastępczych Kierownik PCPR w Zambrowie odbył 10 wizyt w 6 rodzinach zastępczych.

IV. Cel czwarty strategiczny – wspieranie osób niepełnosprawnych.

1. Cele operacyjne.

- rozwój systemu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
- Dofinansowania osobom fizycznym do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się oraz dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz dofinansowanie turnusu rehabilitacyjnego i zakupu środków pomocniczych

Na terenie Powiatu Zambrowskiego funkcjonują 2 ośrodki prowadzące działalność w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, przygotowujące osoby niepełnosprawne do aktywnego włączenia się w życie społeczne oraz do podjęcia pracy zawodowej odpowiadającej ich psychofizycznym możliwościom.

- Warsztaty Terapii Zajęciowej Zgromadzenia Sióstr Służek NMPN w Szumowie
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie

Warsztat Terapii Zajęciowej Zgromadzenia Sióstr Służek NMPN w Szumowie realizował w 2024r. zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia w środowisku. Obejmował rehabilitację zawodowo- społeczną 45 osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna i zawodowa odbywała się w grupach 5 osobowych w dziewięciu następujących pracowniach terapeutycznych:

- pracowni gospodarstwa domowego,
- pracowni artystycznej,
- pracowni krawiecko – hafciarskiej,
- pracowni multimedialnej,
- pracowni poligraficzno – reklamowej,
- pracowni stolarsko – technicznej,

- pracowni ogrodniczo – bukieciarskiej
- pracowni rękodzieła artystycznego
- pracowni ogólnorozwojowej

Każdy z uczestników realizował indywidualny program rehabilitacji i terapii, w którym zawarte były zadania z zakresu rehabilitacji ogólnej, rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej, rehabilitacji zdrowotnej oraz współpracy z rodziną. Ponadto każdy z uczestników WTZ korzystał ze wsparcia psychologicznego, rehabilitacji ruchowej oraz indywidualnej specjalistycznej pomocy medycznej.

Realizowane przez Warsztat zadania i cele z zakresu rehabilitacji ogólnej (czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej) osiągnęte były poprzez trening w zakresie czynności życia codziennego, ćwiczenia w zakresie samoobsługi i higieny osobistej, trening w zakresie wyglądu zewnętrznego odpowiedniego zachowania się, zajęcia z gospodarstwa domowego. Obserwując poziom funkcjonowania uczestników dostrzega się wzrost troski o higienę osobistą, własne zdrowie, schludny wygląd, racjonalne odżywianie się, utrzymanie sprawności fizycznej. Jest widoczny wzrost empatii i chęć pomagania innym. Zauważa się troskę o utrzymywanie porządku w najbliższym otoczeniu i na stanowisku pracy. Dostrzega się także większą samodzielność w wykonywaniu czynności samoobsługowych takich jak: estetyczne przygotowanie oraz spożywanie posiłku, ubieranie się, utrwalenie zasad bezpiecznego poruszania się na drodze, planowanie wydatków i racjonalne dysponowanie pieniędzmi, dokonywanie prostych zakupów, różnego rodzaju opłat, samodzielne korzystanie ze środków komunikacji publicznej, korzystanie z usług fryzjera, obsługa telefonu, systematyczność uczęszczania na zajęcia do WTZ.

Sprawności psychofizyczne niezbędne w pracy nabywane i rozwijane były poprzez: trening przygotowania do podjęcia pracy, trening umiejętności pracy w zespole i współodpowiedzialności za wykonywane zadanie, podnoszenie sprawności ruchowej i manualnej, ćwiczenia koncentracji i pamięci, ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności, doprowadzanie powierzonego zadania do końca, ćwiczenia w zakresie dokładności pracy oraz przestrzegania dyscypliny pracy, ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania zadania.

W ocenie realizacji tego zadania dostrzega się postęp rozwoju postaw oraz umiejętności zawodowych. Wiedza, którą nabyli uczestnicy, dotyczą konkretnych umiejętności zawodowych związanych z realizacją programów w poszczególnych pracowniach, jest

wykorzystywana przez uczestników w sposób praktyczny. Zauważa się wzrost motywacji do pracy, kreatywność, skupienie na zadaniu i większą wytrwałość podczas realizacji zadań. Uczestnicy pracują starannie, sumiennie, dokładnie. W sposób odpowiedzialny obchodzą się z powierzonymi im materiałami oraz narzędziami. Wykonywane prace są dokładne i estetycznie. Wzrosło tempo pracy. Uczestnicy wykazują również większe poczucie odpowiedzialności za powierzone im zadania, doprowadzają je do końca. Akceptują i stosują się do poleceń przełożonych, przyjmują konstruktywną krytykę, wzajemnie się wspierają i pomagają sobie. Dostosowują techniki pracy do realizacji zleconych zadań, Potrafią wykorzystać wcześniej nabyte umiejętności do wykonywania zadań bardziej złożonych. Jest zauważalny wzrost umiejętności zawodowych, współpracy w grupie, przestrzegania dyscypliny pracy, regulaminu poszczególnych pracowni i WTZ.

Przygotowanie do życia w środowisku społecznym odbywało się poprzez trening umiejętności interpersonalnych, trening wiedzy o sobie samym, trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich, ćwiczenie umiejętności komunikacyjnych, ćwiczenie umiejętności komunikowania się poprzez Internet, ćwiczenie aktywności w sytuacjach społecznych, ćwiczenie z orientacji przestrzennej, ćwiczenia w pełnieniu roli uczestnika WTZ.

W zakresie rehabilitacji społecznej dostrzega się wzrost umiejętności komunikowania się, tworzenia i utrzymywania prawidłowych więzi oraz relacji koleżeńskich i przyjacielskich, niesienia pomocy innym, dostosowania się do wymagań Regulaminu WTZ. Dostrzega się postępy w kulturalnym wyrażaniu swoich emocji, w używaniu zwrotów grzecznościowych i reagowaniu adekwatnie do zaistniałej sytuacji, chęć reprezentowania placówki w różnego rodzaju przedstawieniach teatralnych, konkursach czy przeglądach. Wzrosła zdolność empatii (zrozumienie ograniczeń innych, chęć niesienia pomocy bardziej potrzebującym, zainteresowanie sprawami drugiego człowieka), chęć współpracy w grupie. Zauważa się też postęp w szybkiej adaptacji nowych uczestników WTZ.

W roku 2024 Warsztat podejmował działania na rzecz rehabilitacji społecznej, biorąc udział w wydarzeniach i imprezach kulturalnych, które miały miejsce w Powiecie Zambrowskim, województwie podlaskim i mazowieckim. Organizował wycieczki turystyczno - krajoznawcze, imprezy kulturalne, wizyty studyjne, spotkania okolicznościowe i integracyjne oraz konkursy, zabawy i dyskoteki.

- Wycieczki, spotkania wyjazdowe, w których wzięli udział uczestnicy:

- Wyjazd do Ostrowi Mazowieckiej, zwiedzanie Muzeum Dom Rodziny Pileckich.
- Wycieczka w Góry Świętokrzyskie (Chęciny, Kielce, Święta Katarzyna, Święty Krzyż, Huta Szklana, Świętokrzyski Park Narodowy (Łysica), Wąchock, Michniów, Skarżysko Kamienna).
- Wyjazd do Teatru Lalki i Aktora w Łomży na spektakl teatralny pt. „Dziewczynka ze skrzypcami”.
- Imprezy kulturalne i sportowe, w których wzięli udział uczestnicy:
 - Obejrzenie w WTZ spektaklu teatralnego pt. „Szelmostwa lisa Witalisa”.
 - Udział w X Biegu Dziękczynnym za Św. Jana Pawła II zorganizowanym przez Szkołę Podstawową w Szumowie.
 - Udział w I Powiatowym Turnieju w Bocce w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Długoborzu.
- Bale i zabawy, imprezy okolicznościowe i spotkania integracyjne, w których wzięli udział uczestnicy:
 - Spotkanie integracyjne w Długoborzu z okazji VIII Powiatowego Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych.
 - Wizyta studyjna w WTZ grupy uczniów i nauczycieli SOSW z Długoborza.
 - Wizyta studyjna w WTZ grupy uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Szumowie w ramach „Dnia Dobra” (udział uczniów w zorganizowanych przez WTZ zajęciach z zakresu ceramiki).
 - Wizyta studyjna w WTZ grupy uczestników i kadry WTZ z Bielska Podlaskiego.
 - Spotkanie integracyjne w WTZ z Uczestnikami ŚDS z Zambrowa (gry i zabawy sportowo - integracyjne, ognisko, dyskoteka)
 - Wizyta studyjna w WTZ grupy uczniów i nauczycieli ze Szkoły Podstawowej w Szumowie w ramach akcji „Żonkile Nadziei”.
 - Spotkanie Andrzejkowe w Zambrowie z uczestnikami ŚDS.
 - Dyskoteki i zabawy z konkursami w trakcie roku, ognisko i grill.
 - Zabawa karnawałowa.
 - Dzień Przyjaźni.
 - Śniadanie Wielkanocne.
 - Dzień Rodziny.

- Święto Niepodległości.
- Spotkanie Wigilijne
- Udział w konkursach i prezentacjach o charakterze lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim:
 - Udział w XI Podlaskim Przeglądzie Kolęd i Pastorałek Osób niepełnosprawnych „Siemiatycka Stajenka 2024” w Siemiatyczach.
 - Udział w VIII Powiatowym Przeglądzie Kolęd i Pastorałek „Hej Kolęda” w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Długoborzu.
 - Udział w XVIII Wojewódzkim Przeglądzie Grup Teatralnych „I Ty możesz zostać aktorem” w Białymstoku. Zaprezentowanie spektaklu pt. „Szczęśliwy, bo kochany”.
 - Udział w „XII Edycji Etiud Folklorystycznych Osób Niepełnosprawnych – Zwyczaje, Obrzędy i Tradycje” w Bielsku Podlaskim.
 - Udział w XXII Przeglądzie Piosenki Religijnej Domów Pomocy Społecznej - Łomża 2024 r."
 - Udział w XX Przeglądzie Twórczości Religijnej Osób Niepełnosprawnych w Starym Lubiejewie.
 - Wystawa i kiermasz ozdób wielkanocnych przy kościele w Zbójnej, Lubotyniu, Starostwie Powiatowym w Zambrowie.
 - Wystawa i kiermasz ozdób bożonarodzeniowych w budynku Akademii Łomżyńskiej w Łomży, Starostwie Powiatowym w Zambrowie oraz kościele w Szumowie i Płonce Kościelnej.
- Publiczne występy artystyczne uczestników Warsztatu:
 - Wystawienie przedstawienia teatralnego pt. „Szczęśliwy bo kochany” w szkole Podstawowej w Szumowie, kościele w Jasienicy, Waniewie, Kobylinie Borzymach, Płonce Kościelnej.
 - Zaprezentowanie się uczestników Warsztatu z piosenką pt. "Uczestnik, kadra to potężna siła", z tekstem własnego autorstwa, podczas VIII Powiatowego Dnia Godności Osób Niepełnosprawnych w Długoborzu.
- Organizowanie przez Warsztat działania na rzecz osób niepełnosprawnych o charakterze miejskim, regionalnym i ogólnopolskim:
 - Zorganizowanie i udział w XI Przeglądzie Pieśni Patriotycznej „Jestem Polakiem” dla osób niepełnosprawnych z woj. podlaskiego i mazowieckiego.

Podjęmowane przez Warsztat zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej pozytywnie wpływają na rozwój psychiczny, fizyczny, zawodowy i społeczny oraz podnoszą jakość życia osób niepełnosprawnych, zmniejszają skutki niepełnosprawności, a także przeciwdziałają ich społecznemu wykluczeniu.

Poprzez udział w zajęciach uczestnicy Warsztatu poznają swoje możliwości, predyspozycje, rozwijają zainteresowania i umiejętności zawodowe, podnoszą swoją samoocenę, kształtują postawy oraz uczą się aktywnego i na miarę możliwości, samodzielnego życia w środowisku i społeczeństwie.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie w 2024 roku realizował swoje zadania zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2024 r., poz.1283 ze zm.), ustawą o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. z 2024.0.917) oraz Rozporządzeniem Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r.poz.249). W 2024 roku z 28 miejsc skorzystało 28 uczestników. Placówka, jak wiele innych tego typu, zapewnia osobom niepełnosprawnym spełnienie wartości w postaci: akceptacji, bycia częścią grupy społecznej oraz przynależności do „rodziny”, przyjaciół. Zajęcia w domu były zorganizowane w pracowniach, które realizowały indywidualne plany wspierająco - aktywizujące uczestników zgodnie z rocznymi programami dla osób typu A (osoby przewlekłe psychicznie chore), B (osoby upośledzone umysłowo) i C (osoby wykazujące inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych), D (osoby ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną na 2024 r. W pracy wspierająco – aktywizującej z uczestnikami stosowane były różne formy i narzędzia, które doprowadziły do widocznej poprawy podstawowych umiejętności życiowych. Odnalezienie się w rzeczywistości społecznej i kulturowej w/w osób nie jest łatwe zarówno dla nich samych, jak i ich rodzin. W trakcie przebywania w ośrodku uczestnicy mogli liczyć między innymi na miłą i życzliwą opiekę, pomoc w rozwiązywaniu problemów oraz atrakcyjne spędzanie czasu wolnego. Ze względu na to, że rodzajów zaburzeń psychicznych i ich głębokości jest wiele, nie we wszystkich przypadkach uda się doprowadzić do pełnego sukcesu. Trzeba było dążyć do tego, by każdy uczestnik domu mógł mieć poczucie akceptacji przez najbliższe otoczenie, czyli by był w stanie uznać świat wokół siebie za przyjazny i tak samo odnosić się do tego otoczenia. Praca z uczestnikiem to przede wszystkim praca z jego najbliższymi, w tym rodziną, między innymi przez doprowadzenie do takiego stanu, że uczestnik nie jest postrzegany przez swoich najbliższych jako ciężar, przedmiot ciągłej opieki, przeszkodą życiową. Udzielane w ŚDS wsparcie stanowiło istotne odciążenie rodziny

(opiekunów), dając jej możliwość realizowania własnych planów życiowych. Program działalności środowiskowego domu samopomocy i roczne plany pracy zawierały jak najwięcej form wsparcia o charakterze integracyjno-aktywizującym. W realizację programu i planów włączało się członków rodzin i inne osoby z otoczenia uczestników. Pobyt w placówce wpływał na poprawę umiejętności i sprawności uczestników. Dzięki prowadzonym terapiom lepiej radzą sobie z własną chorobą, problemami życia codziennego i zostają wyrównywane deficyty rozwojowe. Uczestnicy nabyli wiele umiejętności pozwalających im uczestniczyć w życiu społecznym zarówno w placówce, jak i poza nią. Stali się otwarci na kontakt ze środowiskiem zewnętrznym, zmieniają się ich zachowania na bardziej efektywne społecznie, stają się bardziej samodzielni, pozbywają się barier w komunikowaniu się z osobami odwiedzającymi nasz dom. Aby utrzymać uczestników w dobrej formie psychicznej oraz utrwaląc w/w umiejętności nadal należy wspierać ich i ich rodziny poprzez organizowanie różnych inicjatyw mających na celu poprawę w akceptacji swojej osoby, wzmacnianie poczucia własnej wartości i przeciwdziałania regresowi.

W związku z powyższym, działalność placówki skupia się między innymi wokół tematu integracji osób niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym. W domu terapia zajęciowa w zakresie aktywizacji społecznej odbywała się w następujących pracowniach terapeutycznych: pracowni kulinarnej, pracowni artystycznej, pracowni dydaktycznej, pracowni audiowizualnej i sali do aktywizacji ruchowej. Uczestnikom zapewniono gorący posiłek w ramach treningu kulinarnego. W procesie aktywizacji najczęściej stosowane formy zajęć to: terapia grupowa, indywidualna, psychoterapia, zajęcia relaksacyjne, socjoterapia, ergoterapia, biblioterapia, filmoterapia, muzykoterapia, konkursy, wycieczki, spotkania integracyjne i inne.

Oferta usług świadczących przez ŚDS w Zambrowie obejmowała:

1. trening funkcjonowania w życiu codziennym w tym: trening funkcjonowania w życiu codziennym odbywał się codziennie w pracowni kulinarnej. W ramach tego treningu uczestnicy doskonalili się z zakresu umiejętności kulinarnych, zarządzania budżetem, utrzymania higieny osobistej i wyglądu zewnętrznego.

a) trening kulinarny: Trening kulinarny odbywał się codziennie podczas którego uczestnicy nabywali i doskonalili umiejętności planowania i samodzielnego przygotowywania posiłków, również na specjalne okazje, poznali zasady zdrowego odżywiania się, prawidłowego przechowywania żywności, wyrabiali nawyk sprawdzania terminów przydatności do spożycia

produktów i gotowych wyrobów, uczyli się korzystania z przepisów kulinarnych, obsługi sprzętu AGD, dbałości o estetykę podczas jedzenia, dekorowania stołu na co dzień i od święta, posługiwania się sztucami oraz zachowania się przy stole podczas spożywania posiłków. Efekty: efekty prowadzonych oddziaływań nie są jednakowe u wszystkich osób, ale zależne od ich stanu zdrowia, zdolności koncentracji uwagi i możliwości intelektualnych. Zdobyli umiejętność obsługi zmywarki, mikrofalówki, czajnika. Udoskonalili zasady prawidłowego zachowania się przy stole i w miejscach publicznych. Rozwinęli umiejętność wzajemnej współpracy i pomocy.

b) trening higieniczny: Głównym celem treningu higienicznego była nauka, motywowanie i utrwalanie umiejętności, higieny jamy ustnej, pielęgnacji paznokci, golenia się, pielęgnacji włosów, przestrzegania dbania o estetykę i wygląd zewnętrzny. Wyrabianie wśród uczestników nawyku systematycznego dbania o higienę osobistą całego ciała, korzystania z przyborów toaletowych oraz różnych kosmetyków np. kremów, szamponów, dezodorantów, balsamów i ich prawidłowe dozowanie. Wypracowywano nawyk mycia rąk po wyjściu z toalety oraz przed posiłkiem, używania chusteczek oraz zasad nie korzystania z przedmiotów osobistych należących do innych osób. Zwracano uwagę uczestnikom o odpowiedni dobór odzieży do uroczystości, pory roku i pogody, dbano o estetyczny wygląd zewnętrzny.

Efekty: nabyli umiejętność prawidłowego doboru odzieży do warunków pogodowych, zwiększenie potrzeby czystości i porządkowania stanowisk pracy oraz otoczenia, zwiększenie zaradności życiowej, umiejętności samoobsługi.

c) trening budżetowy: Celem treningu budżetowego było zwiększenie samodzielności w zakresie racjonalnego planowania krótko i długoterminowych wydatków służących zaspokajaniu własnych potrzeb. Uczestnicy ćwiczyli samodzielne robienie zakupów, planowanie ich oraz stopniowania potrzeb. Trening obejmował doskonalenie zdolności rozróżniania nominałów i liczenia pieniędzy, a przede wszystkim miał za zadanie zapoznać uczestników z umiejętnym gospodarowaniem domowym budżetem i przygotowanie ich do samodzielności w tym obszarze. Efekty: zwiększenie umiejętności racjonalnego dysponowania budżetem, poznanie wartości pieniądza, samodzielne dokonywanie zakupów podstawowych produktów spożywczych. Nabyli umiejętność nadania i odebrania paczki w paczkomacie z posiadanym kodem, korzystania z czytnika i kasy samoobsługowej

2. Zajęcia muzyczno – rytmiczne: Zajęcia muzyczno-rytmiczne były regularnie organizowane dla wszystkich uczestników, ponieważ muzyka ma pozytywny wpływ na rozwój

osób, szczególnie tych z niepełnosprawnościami. Celem tych zajęć było zwracanie szczególnej uwagi nie tylko rozwój zdolności intelektualnych, takich jak pamięć, koncentracja i spostrzegawczość, ale także na poprawę umiejętności społecznych. Uczestnicy uczyli się, jak wyrażać siebie poprzez ruch i muzykę, co pomagało im nawiązywać lepsze relacje z innymi i rozwijać empatię oraz współpracę. Dzięki tym zajęciom, osoby biorące w nich udział uczyli się także dostosowywać do grupy i radzić sobie z emocjami, takimi jak niepewność czy lęk. Dodatkowo, uczestnicy zdobywali umiejętności współpracy, odpowiedzialność oraz poczucie własnej wartości. Zajęcia muzyczno-rytmiczne angażowały uczestników do różnych form aktywności – od prostych zabaw rytmicznych po naukę piosenek. Dzięki temu poprawili swoją pamięć muzyczną i ruchową, także rozwinęli swoją wrażliwość muzyczną, estetyczną oraz uczyli się współpracy w grupie. Zajęcia obejmowały również ćwiczenia poprawiające postawę ciała, sprawność ruchową oraz umiejętność koncentracji i samokontroli. Regularne uczestnictwo w zajęciach sprzyjało rozwojowi postawy otwartości na innych i zaufania do własnych możliwości. Ważnym elementem była samodzielność, ponieważ uczestnicy uczyli się podejmowania decyzji i brania odpowiedzialności za swoje działania. Ponadto, uczestnicy kształcili obsługę prostych urządzeń muzycznych, obsługę komputera, co poszerzało ich umiejętności techniczne. Zajęcia pomagały w przygotowaniach do występów artystycznych, przeglądów i festiwali. Przygotowanie do takich występów wymagało nie tylko umiejętności muzycznych, ale także pracy nad pewnością siebie, wytrwałością i umiejętnością występów publicznych. Efekty: lepsza integracja grupy, poprawa pamięci i słuchu, opanowanie tremy. W roku sprawozdawczym uczestnicy brali udział w wielu konkursach, przeglądach i festiwalach muzycznych.

3. Trening umiejętności interpersonalny (w tym Komunikacja alternatywna) i rozwiązywania problemów:

To rodzaj zajęć prowadzonych w grupach, których celem jest rozwój umiejętności interpersonalnych- komunikowanie się w grupie, budowanie dobrych relacji między uczestnikami, kształtowanie umiejętności aktywnego słuchania oraz czytania ze zrozumieniem. Zajęcia obejmowały następujące sfery:

a) dydaktyczną: Na zajęciach prowadzone były ćwiczenia z liczenia, czytania i pisanie na poziomie elementarnym. W dalszym ciągu były doskonalone podstawowe umiejętności matematyczne tj. rozpoznawanie liczb, dodawanie i odejmowanie, porządkowanie liczb

(mniejszy, większy). Liczenie na tym poziomie miało na celu nie tylko rozwiązywanie prostych zdań matematycznych, ale także liczenie pieniędzy, mierzenie czasu. Pisanie na poziomie elementarnym odnosiło się do zapisywania liter, cyfr, prostych słów, formułowania prostych zdań. Doskonalono pisanie liter i cyfr, pisanie słów i zdań, oraz prostą ortografię (słowną). Kolejnym zadaniem było głośne czytanie, gdzie rozpoznawano litery i słowa oraz zrozumienie prostego tekstu. Są osoby, które nie nabędą tych umiejętności ani nie udoskonalą ze względu na swoją niepełnosprawność. Natomiast jedna z uczestniczek (p. A.K.) została przygotowana do 69. Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego organizowanego przez MOK w Zambrowie, zdobywając I miejsce. Na zajęciach rozwijano percepcję wzrokową i koordynację wzrokowo-ruchową, czyli kolorowanki, rysowanie, proste łamigłówki, gdzie pracowano nad koncentracją uwagi, spostrzegawczością, myśleniem podczas wykonywanych zadań. Podczas gier edukacyjnych, uczestnicy kształtowali swoją pamięć, spostrzegawczość, zdolność kojarzenia. Efekty: współpraca w grupie, rozwinęli percepcję wzrokową i koordynację wzrokowo-ruchową, część uczestników potrafi pisać, liczyć, czytać na poziomie elementarnym.

b) prowadzenia rozmowy: Trening interpersonalny w tym prowadzenia rozmowy, koncentrował się na rozwijaniu umiejętności komunikacyjnych i budowaniu efektywnych relacji międzyludzkich. Trening miał na celu rozwój umiejętności niezbędnych do skutecznego porozumiewania się z innymi ludźmi. Celem zajęć w dalszym ciągu było doskonalenie i nabywanie umiejętności w inicjowaniu, podtrzymaniu i kończeniu rozmowy między uczestnikami. Jednym z elementów było aktywne słuchanie. Uczono jak słuchać z uwagą, zadając pytania aby upewnić się czy dobrze został zrozumiany rozmówca. Korzystaliśmy z wyjść do biblioteki, gdzie prowadzone były różnorodne zajęcia (wspólne czytanie wskazanych tekstów, omawianie ich oraz aktywne słuchanie). Uczestnicy wzbogacali swoje słownictwo, dzięki takim spotkaniom. Kolejnym elementem było doskonalenie umiejętności wyrażania swoich myśli, emocji, potrzeb w sposób jasny i bezpośredni w rozmowie. Jednym z elementów było kształtowanie umiejętności prawidłowego zachowania się w kontaktach międzyludzkich, w środkach komunikacji publicznej, w urzędach, oraz w instytucjach kultury. Efekty: kulturalne zachowanie się w miejscu publicznym (kino, spacer, sklep, urząd, restauracja itp.), umiejętność podtrzymywania lepszych kontaktów w środowisku rodzinnym, sąsiadami oraz z uczestnikami.

c) rozwiązywanie problemów: Jednym z kluczowych elementów pracy była pomoc w rozwiązywaniu problemów, zarówno tych codziennych, jak i bardziej złożonych, związanych z funkcjonowaniem osób niepełnosprawnych w społeczeństwie. Staraliśmy się używać

odpowiednich metod, które wspierały podopiecznych w pokonywaniu ich trudności. Uczestnicy podczas zajęć uczyli się zachowań prospołecznych tj. pomaganie innym (słabszym od siebie). Wszelkie konflikty, niedomówienia, problemy rozwiązywaliśmy na bieżąco i staraliśmy się łagodzić sytuacje. W dalszym ciągu przypominano o używaniu zwrotów grzecznościowych, w sytuacjach, gdzie są wymagane.

Efekty: otwartość podczas rozmowy z psychologiem i terapeutami podczas zauważonego problemu.

d) komunikacja alternatywna: W placówce stosowane były metody komunikacji alternatywnej w zależności od indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników. Jedną z metod to były piktogramy- proste rysunki, które pomagały osobom z trudnościami w mowie zrozumieć, co mówi druga osoba, przekazać własne myśli. Dzięki tablicom komunikacyjnym, mogliśmy dowiedzieć się co dana osoba chce powiedzieć np. jeść, pić, toaleta. Kontrolowana jest mowa ciała (gesty, mimika, kontakt wzrokowy), która pomagała w budowaniu relacji z uczestnikami, a także wyrazić swoje emocje. Efekty: jeden uczestnik przy pomocy terapeuty współpracuje z piktogramami, gdzie przy pomocy segregatorów obrazkowych potrafi zgłosić swoje elementarne potrzeby. Pozostali utrzymują kontakt wzrokowy, dało się wyczytać z mowy ciała czy mają dobry nastrój.

4. Warsztat krawiecki: Na zajęciach uczestnicy doskonalili czynności związane z szyciem ręcznym przy zastosowaniu podstawowych ściegów. Dużym wyzwaniem, a zarazem osiągnięciem były prace przy naprawie odzieży poprzez przyszywanie guzików czy też zszywanie rozprutego szwa ściegiem za igłą. Wszystkie te czynności odbywały się jednak przy pomocy instruktora. Wielu osobom wycinanie nożyczkami po linii prostej sprawiało problem. Czynności, które wymagają dokładności, staranności oraz precyzji są dużym utrudnieniem a dla wielu niewykonalne samodzielnie. W ciągu roku uczestnicy doskonalili swe umiejętności podczas prostych prac związanych z szydełkowaniem, wyplataniem ozdób z włóczki np. anioły. Przy wykorzystaniu tkanin, pasmanterii oraz innych dodatków krawieckich powstało wiele dekoracji świątecznych. Sporej dawki kreatywności wymagało ozdabianie odzieży z wykorzystaniem pasmanterii. Obsługa maszyny do szycia oraz najprostsze czynności z nią związane, to dla większości umiejętność nie do opanowania, było to poza zasięgiem ich sprawności manualnej jak i intelektualnej. Nieliczni potrafili przy pomocy instruktora nawlec igłę w maszynę, pokonując kolejno wiele drobnych elementów do zapamiętania. Następną czynnością, którą doskonalili to obsługa żelazka parowego. W pracowni posiadamy żelazko

z automatycznym doborem temperatury, jednakże aby w codziennym życiu potrafili wykorzystać umiejętność prasowania, pracowaliśmy także z żelazkiem o ustawianiu manualnym. Uczestnicy chętnie bierali udział w konkursach, wystawach świątecznych oraz innych okolicznościach pokazania swoich prac rękodzielniczych. W roku sprawozdawczym pani H.M. wzięła udział w konkursie „Wielka gala malowanej pisanki” organizowanej przez M O K w Zambrowie. Udział w konkursach, to bardzo ważny element edukacyjno – terapeutyczny. Każde wyróżnienie, a także samo uczestnictwo daje poczucie spełnienia, dodaje odwagi, co za tym idzie zwiększa samoocenę i poczucie własnej wartości. **Efekty:** Przy pomocy instruktora znaczna część uczestników potrafi obsługiwać żelazko oraz uprasować nieskomplikowaną odzież, potrafią segregować, porządkować materiały wykorzystywane do prac ręcznych, dbają o ład i porządek w pracowni.

5. Zajęcia plastyczne: Pracownia plastyczna była i jest integralną częścią procesu terapeutycznego, mającą na celu wsparcie uczestników w rozwoju emocjonalnym, społecznym i artystycznym. Jej działalność opierała się na założeniach terapii zajęciowej i arteterapii, które wykorzystują twórczość plastyczną jako narzędzie do poprawy jakości życia osób z niepełnosprawnościami lub trudnościami w funkcjonowaniu społecznym. Pracownia plastyczna łączyła funkcję terapeutyczną z artystyczną, stwarzając uczestnikom możliwość wyrażania siebie i rozwijania umiejętności, jednocześnie wspierając ich w procesie rehabilitacji społecznej. Celem pracowni było umożliwienie uczestnikom wyrażania emocji poprzez sztukę, redukcja stresu i napięcia emocjonalnego. Uczestnicy w trakcie zajęć ćwiczyli chwyt, potrafili ciąć poprawnie nożyczkami, zwracając uwagę na fakturę oraz materiały do cięcia, poprawnie nanosić farbę na wskazane elementy. Uczestnicy obsługiwali narzędzia dostępne w pracowni, z pomocą terapeuty dokonywali obróbki ręcznej i maszynowej, a po skończonej pracy wykonywali czynności dotyczące czyszczenia maszyn. Wykonywali prace przy użyciu maszyny do wykrajania wzorników, dostosowywali wzory wykrojników do zbliżających się świąt. Potrafią segregować materiały dostępne w pracowni. Projektowali i wykonywali kartki okolicznościowych. Ze wsparciem terapeuty tworzyli upominki, które przekazywali instytucjom i opiekunom w ramach podziękowania za współpracę. Podczas pracy przestrzegali zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, porządkowali stanowiska pracy, dbali o ład w pracowni. Dzięki temu pracownia będzie nadal pełniła ważną rolę w procesie wsparcia i rehabilitacji społecznej, gdzie uczestnicy mogą się spełniać w tworzeniu różnego rodzaju rękodziela (np. stroiki okazjonalne, świąteczne, kartki, obrazy, ozdoby do placówki i inne wg potrzeb). **Efekty:** osiągnięte w pracowni plastycznej mogą być różnorodne i zależą od celów terapeutycznych

oraz indywidualnych możliwości uczestników: poprawa precyzji ruchów, koordynacji ręka-oko, udział w konkursach plastycznych, wykonywanie elementów dekoracyjnych do przestrzeni wspólnej w placówce, tworzenie wyjątkowych, ręcznie robionych upominków, które trafiają do rodzin, opiekunów czy partnerów instytucji.

6. Aktywizacja ruchowa: Aktywizacja ruchowa to proces, który miał na celu utrzymanie i poprawę sprawności ruchowej uczestnika. Terapeutka starała się pobudzać uczestników do podejmowania różnorodnych aktywności fizycznych, dostosowanych do możliwości uczestników i potrzeb, w celu poprawy kondycji fizycznej i psychicznej. Kluczowym elementem wspierającym rozwój fizyczny uczestnika była poprawa samopoczucia, integracja społeczna oraz zwiększenie poczucia samodzielności. Poprawa ogólnej kondycji fizycznej wpływała na zdolność do wykonywania codziennych czynności, takich jak chodzenie, wstawanie, ubieranie się itp. Podczas zajęć uczestnicy przygotowywali się poprzez zmianę stroju i obuwia na sportowe. Uczestnicy w miarę swoich możliwości korzystali z takich sprzętów jak: rowerek stacjonarny, orbitrek, fotel masujący, platforma wibrująca, bieżnia, tablica do ćwiczeń manualnych, wioślarz. Uczestnicy starali się rozwijać cechy motoryczne tj. wytrzymałość, siła mięśniowa, wydolność tlenowa w celu poprawy układu krążeniowo-oddechowego. Stałym elementem były wyjścia, które miały na celu polepszenie samopoczucia, kondycji fizycznej oraz podtrzymania sprawności fizycznej. Prowadzone były zajęcia oddechowe i relaksacyjne z piłką, gdzie uczestnicy odprężali się, rozładowywali napięcia emocjonalne, stres. Podczas gier i zabaw nabywali umiejętności zdrowej rywalizacji, umiejętności pogodzenia się z przegraną oraz szacunku do przeciwnika. Uczestnicy starali się stosować nazewnictwo sportowe (nazwy sprzętów dostępnych w pracowni aktywizacji ruchowej). Podczas zajęć przestrzegali zasad bezpiecznego korzystania ze sprzętów dostępnych w pracowni. Po zajęciach porządkowali salę. W roku sprawozdawczym między innymi uczestnicy zmierzyli się turnieju wewnętrznym w tenisa stołowego, aktywnie uczestniczyli w zawodach sportowych, brali udział w Powiatowym Turnieju w Bocce w Długoborzu. Efekty: poprawa kondycji i sprawności ruchowej, umiejętność współpracy podczas gier zespołowych i rywalizacji, obsługa sprzętu, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć.

7. Poradnictwo psychologiczne: Uczestnicy ŚDS w Zambrowie i rodziny uczestników korzystali z pomocy psychologa w siedzibie jednostki. W formie indywidualnych spotkań z uczestnikiem psycholog poruszała tematykę wspierającą dotyczącą: farmakologii, pomoc

indywidualną w rozwiązywaniu sytuacji trudnych i problemowych, motywowania w radzeniu z negatywnymi uczuciami, potrzebie budowania pozytywnych relacji w środowisku rodzinnym i znajomymi. Efekty: lepsze samopoczucie, opanowanie emocji, poprawa relacji rodzinnych, poprawa samooceny i poczucia własnej wartości.

8. Organizacja i spędzanie czasu wolnego: Trening spędzania czasu wolnego pełni kluczową rolę w poprawie jakości życia uczestników. Był przestrzenią, która nie tylko umożliwia konstruktywne spędzanie wolnego czasu, ale także wspierał wszechstronny rozwój osobisty i społeczny. Dzięki różnorodnym zajęciom i warsztatom, uczestnicy mieli możliwość rozwijania swoich pasji, zdobywania nowych umiejętności oraz integracji z innymi osobami. Sprzyjał budowaniu relacji międzyludzkich, redukcji izolacji społecznej i poprawie samopoczucia. Dzięki wsparciu profesjonalnej kadry oraz przyjaznej atmosferze trening spędzania czasu wolnego nie tylko dawał radość i satysfakcję, ale również motywował do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym po zajęciach w placówce. Czas wolny to przestrzeń, która łączy ludzi, inspirowa i pomaga osiągać cele, wzmacniając poczucie przynależności i wartości wśród uczestników ŚDS. Trening czasu wolnego był doskonałym przykładem, jak poprzez odpowiednio zorganizowaną działalność można skutecznie wspierać rozwój i dobrostan osób potrzebujących. Poprzez różnorodne aktywności dostosowane do potrzeb uczestników, trening ten skutecznie poprawiał w budowaniu lepszej jakości życia i umacnianiu relacji międzyludzkich w efekcie uczestnicy stali się bardziej samodzielni i zaangażowani w codzienne życie. Spełniali swoje potrzeby związane z przekazem medialnym, spełniali swoje zainteresowania: książka, krzyżówka, prasa, telewizja, radio, komputer, internet. Ponadto mieli możliwość korzystania z różnego rodzaju gier edukacyjno – towarzyskich, zespołowych, komputerowych, układali puzzle, przeglądali albumy ze zdjęciami, książki przyrodnicze, grali w piłkarzyki, warcaby, karty, zabawy w kalambury gry planszowe, wspólne śpiewanie, karaoke, dyskoteki, imprezy okolicznościowe. Rozwijali umiejętności w zakresie turystyki, działalności rekreacyjnej, udziału w imprezach kulturalnych i towarzyskich w lokalnym środowisku. Efekty: poprawa poczucia własnej wartości, poprawa komunikacji pomiędzy uczestnikami, integracja uczestników, poprawa umiejętności współpracy, lepsze poznanie siebie, poprawa samopoczucia oraz wzrost aktywności i kreatywności.

9. Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych: udział w tym treningu pozwolił nabyć umiejętność zachowania się i poruszania w urzędach. Uczestnicy doskonalili umiejętność pisania podań, wypełniania formularzy urzędowych, wypełniania rozliczeń rocznych przy

pomocy i wskazówkach terapeuty. Pomoc w wypełnianiu wniosków dotyczących wypłaty dodatku elektrycznego. Efekty: systematyczność dokonywania opłat związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego.

10. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych: Dyrektor, pracownicy ŚDS w Zambrowie są w stałym kontakcie z specjalistami psychiatrii w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Centrum Diagnostyki i Terapii Zaburzeń psychicznych „SALUS” poradnia psychiatryczna . Wszystkie wizyty uczestników u specjalistów są odnotowywane w dziennikach terapeutów. W sytuacji gdy rodzice nie mogą pójść z uczestnikiem na kontrolną wizytę do lekarza specjalisty w danej dziedzinie wówczas z podopiecznym idzie pracownik. Przepisane przez specjalistów leki uczestnicy przyjmują w domu, a te które należy przyjąć w ciągu dnia przynoszą i oddają wyznaczonemu pracownikowi, który dba by zostały przyjęte o wyznaczonej godzinie. Efekty: systematyczne przyjmowanie leków, wizyty uczestników u lekarzy specjalistów w wyznaczonych terminach, „wyręczanie” rodzin w doprowadzeniu uczestnika do specjalisty, dokładniejsza informacja o stanie zdrowia uczestnika, wydawanie potrzebnych zaświadczeń , okresowe oceny (opinie specjalistów) stanu zdrowia uczestnika.

11. Gorący posiłek: ŚDS w Zambrowie zapewnił spożycie uczestnikom ciepłego posiłku w ramach cateringu (ciepły posiłek). Placówka podpisała stosowną umowę z firmą cateringową w dniu 25 maja 2020 r. ze w/z na wprowadzenie bezpieczeństwa sanitarnego. Każdy z uczestników miał zaspokojoną jedną z najważniejszych potrzeb człowieka.

12. Niezbędna opieka: Podczas zajęć uczestnicy mieli zapewnioną opiekę, która wpłynęła m.in. na wzrost poczucia bezpieczeństwa, zaś ich rodziny /opiekunowie w tym czasie mogli pełnić swoje funkcje społeczne oraz zajęć się obowiązkami związanymi z gospodarstwem domowym. W placówce został wypracowany system samopomocy, uczestnicy tworzą wspólnotę, wspierają się wzajemnie w różnych działaniach i obowiązkach życia codziennego. Uczestnicy pomagają mniej sprawnym osobom przy spożywaniu posiłku i korzystania z toalety przy wsparciu terapeuty.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie w roku sprawozdawczym współpracował z: Starostwem Powiatowym w Zambrowie, PCPR w Zambrowie, MOPS w Zambrowie, GOPS w Zambrowie, Szumowie, Kołakach Kościelnych, Rutkach, Powiatowym Urzędem Pracy w Zambrowie, Samorządem uczniowskim i wolontariatem, Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Długoborzu, Centrum Kultury w Zambrowie, Biblioteką Miejską w CK w Zambrowie, Kościołem, Bursą Szkolną nr1 w Zambrowie,

Warsztat Terapii Zajęciowej w Szumowie, Stowarzyszeniem SZANSA w Zambrowie, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Diagnostyki i Terapii Zaburzeń Psychiczych „SALUS” poradnia psychiatryczna, poradnie rodzinne oraz rodzicami uczestników.

Ponadto w Środowiskowy Domu Samopomocy w Zambrowie organizował różnego rodzaju spotkania, uroczystości, projekcje, wyjścia koncerty, wystawy itp.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie ze środków PFRON przekazywanych wg algorytmu w 2024 r. dofinansowało:

- uczestnictwo 53 osobom w turnusach rehabilitacyjnych na sumę **108 270,00 zł**
- zakup sprzętu służącego rehabilitacji dla 24 osób na kwotę **114 333,50 zł**,
- zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla 244 osób – na sumę **476 628,70 zł**
- likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania, barier w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania dla 22 osób w kwocie **117 851,29 zł**,
 - likwidację barier w komunikowaniu się dla 15 osób na kwotę **36 866,09 zł**,
 - likwidację barier technicznych dla 4 osób na kwotę **25 985,20 zł**
 - likwidację barier architektonicznych dla 3 osób na kwotę **55 000 zł**
- do utrzymania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Szumowie ze środków z PFRON w wysokości **1 516 320,00 zł**, Powiat Zambrowski dofinansował ze środków własnych działalność WTZ w wysokości **115 596,00 zł**.

Ponadto w 2024 roku w ramach realizacji programu "Aktywny Samorząd" zawarto umowy na łączną kwotę **274 853,98 zł**, w tym:

- w ramach Modułu II (studenci) na pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym kwotę **34 268,30 zł** (do 31.12.2024 r. wydatkowane **34 268,30 zł**)
- w ramach Modułu I kwotę **240 426,26 zł** (do 31.12.2024 r. wydatkowane **240 266,84 zł**).

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie wspierało rodziny z osobami niepełnosprawnymi i pomagało w kompletowaniu dokumentów w celu uzyskania należnych świadczeń.

Na podstawie podpisanego porozumienia z miastem Łomża o stopniu niepełnosprawności orzeka Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży. W 2024 r. zespół wydał 838 orzeczenia o stopniu niepełnosprawności mieszkańcom Powiatu Zambrowskiego, w tym 723 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom dorosłym powyżej 16 roku życia i 115 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom, które nie ukończyły 16 roku życia.

W 2019 roku Powiat Zambrowski przystąpił do Systemu obsługi wsparcia finansowego ze środków PFRON, zwanego dalej: „Systemem SOW”, który realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie. Od 2020 roku osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski elektronicznie.

W 2024 roku Powiat Zambrowski przystąpił do 2 programów rządowych: „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” sfinansowanej w kwocie 125 770 złotych dla 14 osób i „Opieka Wytchnieniowa” sfinansowanej w kwocie 79 611 złotych dla 7 osób z niepełnosprawnością.

Na podstawie art. 44b ust. 1, art. 44 c ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 44, 858, 1089, 1165, 1494, 1961) oraz § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 560) zarządzeniem Starosty Zambrowskiego z dnia 10 lipca 2023 roku powołano Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Do zakresu działania Społecznej Rady należy w szczególności:

1. inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
 - a) integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych;
 - b) realizacji praw osób niepełnosprawnych;
2. opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
3. ocena realizacji programów;

4. opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych.

W związku z powyższym w 2024 roku odbyło się 5 spotkań Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych, na których wydano 6 uchwał.

Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie realizując zadania związane z aktywizacją bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu swoimi działaniami obejmuje również osoby niepełnosprawne.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie mają na uwadze poszanowanie godności osoby z niepełnosprawnością oraz jej prawa do uczestnictwa we wszystkich sferach życia. Niewątpliwie sytuacja bycia osobą z niepełnosprawnością wśród osób pozostających bez pracy stanowi barierę w interakcjach społecznych i uczestnictwie w życiu zawodowym. Doradcy zawodowi oraz pośrednicy pracy pomagają osobom bezrobotnym niepełnosprawnym zrozumieć specyfikę lokalnego rynku pracy, podnieść motywację, wzmocnić poczucie własnej wartości.

Na koniec 2024 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie figurowało 52 osób z określonym stopniem niepełnosprawności w tym:

- 50 osób bezrobotnych posiadających orzeczony stopień niepełnosprawności, w tym 18 kobiet,
- 2 osoby poszukujące pracy z orzeczoną stopniem niepełnosprawności, w tym 1 kobieta.

Na koniec grudnia 2024 r. stopień lekki posiadało 34 osoby. Ze stopniem umiarkowanym zarejestrowanych było 17 osób, natomiast 1 osoba posiadała stopień znaczny. 38 osób to mieszkańcy Zambrowa, pozostałe 14 osób zamieszkiwało obszary wiejskie. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym- 19 oraz średnim ogólnokształcącym i policealnym - 19. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiadało 12 osób, zaś wyższe 2. Ponadto 5 osób ukończyło szkoły specjalne.

Wśród osób z orzeczeniem przeważali mężczyźni, którzy stanowili 64% (33 osoby). Biorąc pod uwagę wiek najmniej liczną grupę – 5 osób stanowiły osoby młode do 24 roku życia. Najwięcej – 29 osób niepełnosprawnych było z grupy wiekowej 30-54 lata. 8 osób posiadało wiek 55-59 lat, zaś w grupie powyżej 60 lat liczącej 10 osób znaleźli się sami niepełnosprawni mężczyźni. Do PUP w 2024 r. wpłynęło 31 ofert pracy i aktywizacji zawodowej, które były skierowane do osób z niepełnosprawnością.

W 2024 r. z ewidencji osób niepełnosprawnych wyłączono 74 osoby, w tym 22 z powodu ustania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności.

Powiatowy Urząd Pracy dokłada wszelkich starań, aby tej grupie osób udzielać możliwie różnorodnego wsparcia. W 2024 r. osoby niepełnosprawne skorzystały z następujących form wsparcia finansowanego ze środków Funduszu Pracy:

Poniższa tabela przedstawia pozostałe przyczyny wyłączenia osób z ewidencji wśród tej grupy bezrobotnych.

Wyszczególnienie	Ogółem	Kobiety
Podjęcie pracy niesubsydiowanej	24	10
Prace interwencyjne	2	1
Otrzymane środki FP na podjęcie działalności gospodarczej	1	0
Rozpoczęcie stażu	3	1
Osiągnięcie wieku emerytalnego	2	1
Nabycie praw rentowych	4	1

Osoby niepełnosprawne mogły skorzystać ze spotkań:

1. indywidualnych, w ramach których proponowano:

- ✓ uświadomienia znaczenia pracy w życiu człowieka oraz przydatności zawodowej osób niepełnosprawnych;
- ✓ rozwoju motywacji do podjęcia pracy;
- ✓ planowania kariery zawodowej;
- ✓ monitorowania postępów oraz efektów poszukiwania pracy

2. grupowych mających na celu udzielenie:

- ✓ informacji o usługach i instrumentach rynku pracy;

- ✓ informacji o możliwościach przekwalifikowania się oraz podniesienia kwalifikacji zawodowych;
- ✓ informacji o możliwości uzyskania dotacji na uruchomienie własnej działalności gospodarczej;
- ✓ informacji o ofertach pracy dostępnych w PUP oraz zamieszczonych na stronie CBOP

Ponadto udostępniane były wszelkie działania dotyczące osób niepełnosprawnych, które wpływały do urzędu np.:

1. Poinformowano o ofertach pracy ze Spółdzielni ŚWIT (przedstawiciel handlowy/konsultant) oraz Zakładu Aktywności Zawodowej „Argenta”,
2. Zorganizowano giełdę pracy dla firmy McDonald’s.
3. Przekazano broszury i ulotki o możliwości skorzystania ze wsparcia w ramach projektu pilotażowego pod nazwą „Czas dla Młodych – punkt doradztwa dla młodzieży”.

Powiatowy Urząd Pracy dokłada również wszelkich starań zachęcając lokalnych pracodawców do zatrudniania osób posiadających orzeczony stopień niepełnosprawność m.in. poprzez informowanie o możliwościach finansowego wsparcia w/w grupy osób.

Zarząd Powiatu Zambrowskiego w 2024 r. realizując zadania „Powiatowego Programu Życia Społecznego i Zawodowego Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2025” dofinansował następujące organizacje pozarządowe działające na rzecz osób niepełnosprawnych:

- Powiat Zambrowski przekazał bon podarunkowy w wysokości 1 500 zł dla dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Św. Jana Pawła II w Długoborzu w ramach Świąt Bożego Narodzenia,
- Powiat Zambrowski dofinansował kwotą 1 000 zł zakup mikołajkowych upominków dla dzieci ze Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Św. Jana Pawła II w Długoborzu w ramach imprezy charytatywnej „MOTOMIKOŁAJE” zorganizowanej przez Klub Miłośników Motocykli „ŻUBR”.

Zambrów, dnia 27.03.2025 r.

Informację przygotowała:

mgr Wioletta Rutkowska
Starszy pracownik socjalny
Powiatowego Centrum
Pomocy Rodzinie
w Zambrowie

KIEROWNIK
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Zambrowie
mgr Karol Kossakowski
.....
(Kierownik Jednostki)